

8 Aşağıdaki metni belirsiz geçmiş zaman (-miş) ile tekrar yazalım.

RÜYA

Nasreddin Hoca bir gün sabah çok erken saatte kalktı ve çalışmaya başladı. Öğlene kadar çalıştı. Öğlen karnı acıktı ve "Şu ağacın gölgesinde yemeğimi yiyeyim." diye düşündü. Yemeğini yedikten sonra uykusu geldi. "Biraz dinleneyim, sonra çalışayım." diye düşündü ve uykuya daldı. Rüyasında ak sakallı bir evliya gördü. Evliyanın elinde yüz altın vardı. Altınları birer birer Nasreddin Hoca'ya verdi. Bir, iki, üç..., doksan, doksan bir..., doksan dokuz... Ama yüzüncü altını vermedi. Nasreddin Hoca "Yüzüncü altını niye vermiyorsun, haydi yüzüncü altını da ver!" dedi.

Tam o anda uyandı ve ellerine baktı. Elleri bomboştu! Nasreddin Hoca tekrar yattı, gözlerini sıkı sıkı kapadı ve "Tamam doksan dokuz olsun!" dedi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DİNLEME

ÜNLÜ OLMADAN ÖNCE...

9 Hangi ünlü eskiden hangi işi yapmış? Metni dinleyelim. Yazalım.

Jim Carrey

Nicholas Cage

Julia Roberts

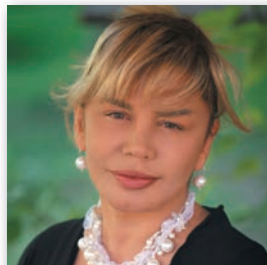
Madonna

Ebru Gündeş

İbrahim Tatlıses

Sezen Aksu

Tarık Akan

Tarkan

Walt Disney

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

YAZMA

10 Hayatımızdaki en önemli insanı anlatalım. O nasıl biri? Neler yapmış?

KONUŞMA

11 İstanbul'a gelmeden önce neler yaptığımızı arkadaşımıza anlatalım, o da bize anlatsın.

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE B. MASALLAR VE EFSANELER

kıpkırmızı, koskocaman, kızcağız,
küçücük, uzunca

-Cadı prensese kıpkırmızı, zehirli bir elma vermiş.
-Küçücük balığın karnında koskocaman bir tas bulmuş.
-Kızcağız babaannesini ziyarete gitmiş ama orada kurtla karşılaşmış.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Onlar ne yapmışlar? Resimler ile cümleleri eşleştirelim.

Kırmızı Başlıklı Kız

Alaaddin

Ali Baba ve
Kirk Haramiler

Keloğlan

Pamuk Prenses

Denizci Sinbad

1. Cadının kıpkırmızı ve kocaman sihirli elmasını yemiş, sonra derin bir uykuya dalmış. ()
2. Kızcağız yaşlı babaannesini ziyarete gitmiş ve orada kocaman bir kurtla karşılaşmış. ()
3. Kocaman bir balığın karnında sihirli bir tas bulmuş. ()
4. Sihirli lamba tertemiz olunca, lambanın içinden cin çıkmış. ()
5. Yoksul bir adamcağızmiş, hırsızları takip etmiş ve onların gizli hazinesini bulmuş. ()
6. Gemisiyle pek çok yer gezmiş ve maceralar yaşamış. ()

OKUMA

KELOĞLAN VE SİHIRLİ TAS

Bir varmış, bir yokmuş. Keloğlan diye yoksul bir çocukcağız varmış. Keloğlan'ın çok yaşlıca bir annesi varmış. Bir gün Keloğlan annesinden izin almış ve balık tutmaya gitmiş. Öğle vakti kocaman bir balık tutmuş. Bu, çok güzel bir balıkmış. Keloğlan balığı temizlerken balığın karnında bir tas görmüş.

Keloğlan tasa su doldurup balığı yıkamak istemiş. Tasa su doldurmuş, suyu balığın üzerine dökmüş fakat tasan su değil sapsarı altınlar akmış. Çocukcağız bu işe çok şaşırılmış, "Bu tas galiba sihirli, hemen anacığma haber vereyim." demiş ve eve koşmuş. Tası annesine göstermiş. Sonra tasa defalarca su doldurmuş ve bu suyu boşaltmış. Böylece çok fazla altını olmuş.

Keloğlan bir gün bu altınlarla koskocaman bir saray yaptırmış ve o günden sonra padişah gibi yaşamaya başlamış. Bu hayat Keloğlan'ı şımartmış. Keloğlan'ın bu durumu annesini çok üzmüş. Annesi oğluna çok nasihat etmiş fakat Keloğlan yaşlı anacığının sözünü dinlememiş.

Keloğlan bir gün daha çok altını olsun diye sihirli tasıyla ırmağın kenarına gelmiş. İrmaktan defalarca su almış ve çok fazla altını olmuş.

Bu arada tas aniden suya düşmüş. Keloğlan tası yakalamak istemiş fakat o da suya düşmüş. Keloğlan zar zor yüzmüş ve kıyıya çıkmış. Fakat kıyıya geldiği zaman görmüş ki altınlar yok! Meğer hırsızlar Keloğlan'ın bütün altınını çalmış. Keloğlan çok üzülmüş çünkü hem sihirli tas hem de altınlar gitmiş. Keloğlan annesinin yanına gitmiş, çok ağlamış. Annesi, Keloğlan'a "Üzülme çünkü o tas aslında senin değildi, sen o tası buldun. Zaten zenginlik de seni çok şımarttı. Sen o tası çok kolay elde ettin ve çok şımarttın, değerini bilmedin. Hay'dan gelen Huy'a gider. Belki artık yine eski Keloğlan olursun." demiş.

Keloğlan, annesine hak vermiş ve bir daha sihirli tasla ilgili hiçbir şey söylememiş.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Keloğlan sihirli taşı nasıl bulmuş?
2. Sihirli tas, Keloğlan'ın hayatını nasıl değiştirmiş?
3. Keloğlan'ın sihirli tasına ne olmuş?
4. Keloğlan'ın annesi, oğluna ne öğüt vermiş?
5. Sizce "Hay'dan gelen Huy'a gider." ne demek?

YA SİZ?

Siz hangi masalları biliyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Pekiştirme Sıfatları

Sıfatların anlamlarını güçlendirmek için, sıfatlardan önce "m, p, r, s" seslerinden biri getirilir.

To strengthen the meaning of the adjectives, we put one of "m, p, r, s" letters before adjective.

P	M	S	R
kıpkırmızı	bomboş	koskoca	çarçabuk
ipince	bembeyaz	masmavi	tertemiz
sapsarı	yemyeşil	dosdoğru	perperişan
kapkaranlık	sımsıcak	mosmor	sersefil
taptaze	bambaşka	besbelli	
upuzun	sımsıkı	tastamam	
kıpkısa	dümdüz	pespembe	
kupkuru	simsiyah	yusyuvrak	
capcanlı		büsbütün	
dopdolu		kıskıvrak	
dapdar		koskocaman	

Örnek:

Ayşe'nin kıpkısa saçları var.

Yemyeşil ormanda piknik yaptık.

Buradan dosdoğru gidin, okul sağ tarafta.

Ödevlerimi çarçabuk yaptım.

Dün gece kar yağmış, şimdi her yer bembeyaz.

3 Aşağıdaki boşlukları pekiştirme sıfatlarıyla dolduralım.

bambaşka tertemiz dapdar çarçabuk masmavi taptaze upuzun

Biz şimdiye kadar her yıl tatilde annemlerin yazlığına gittik. Bu yaz tatilde bir yere gitmek istedik ve Bozcaada'ya gitmeye karar verdik. Bozcaada'da küçük bir pansiyonda kaldık. Odamız küçüktü fakat Her sabah sokaklardan geçtik ve sahile gittik. denizde yüzdük. Denizde yüzdükten sonra karnımız acıktı, seyyar satıcılardan meyveler aldık, hepsi çok lezzetliydi. Tatile çıkmadan önce "Önümüzde bir hafta var." diye düşündük fakat bir hafta geçti ve tatil bitti. Biz de evimize döndük. Fakat aklımız Bozcaada'da kaldı.

Küçültme Ekleri

Bir varlığın küçük olduğunu anlatmak için sözcüğün önüne "küçük, ufak, minik" gibi niteleyici sıfatlar getirilir. Türkçede çoğu kez bu niteleyici sıfatların anlamı bir ek (-Cık, -CA, -CAğız) ile de karşılanabilir.

To tell the object is little, we use some adjectives like "küçük", "ufak", "minik" before nouns. Furthermore, we often use the suffexes (-cık, -ca, -cağız) to give the same meaning.

-Cık

Bu ek, eklendiği sıfat veya zarfın anlamını küçültür ve sevgi anlamı katar.

The affix, when used with an adjective or an adverb, narrows the meaning and gives the meaning of love.

Örnek:

Ufacık, kutu gibi bir evleri vardı ama çok mutluydular. (ufak →ufacık: çok ufak)

Anneciğim, babacığım sizleri çok özledim. (sevgi)

Zavallı kedıcik, çok hasta. (acıma)

-CA

Bu ek, eklendiği sıfat veya zarfın anlamını güçlendirir ya da zayıflatır.

This suffex whether strenghtens or weakens the meaning of adjectives or adverbs.

Örnek:

Aysun uzunca boylu, güzel bir kız.

Belini incitmemek için koltuktan yavaşça kalkman lazım. (çok yavaş)

-cAğız

Bu ek eklendiği sözcüğe sevgi, acıma, zavallılık, şefkat anlamı katar.

This suffix can be used for "affection, misery, and pity" meanings.

Örnek:

Zavallı kızcağız hem okuyor hem çalışıyor. (acıma)

Çok iyi bir adamcağız, herkese yardım ediyor. (sevgi)

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Zavallı kadın..... çok hastaydı.
2. Kuaföre saçımı biraz..... kes dedim fakat o saçımı kısa..... kesti!
3. Kapalıçarşı'daki dükkânlar küçük..... fakat kiralari çok pahalı.
4. Kumpir için büyük..... 3 tane patates almak istiyorum.
6. Çok üşüdüm! Sıcak..... bir çay içmek istiyorum.
7. Bebek uyuyor, odaya sessiz..... gir.
8. Zavallı kız..... sabahtan akşama kadar çalışıyor.

DİNLEME

BİR İSTANBUL EFSANESİ

5 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Eskiden yeryüzünde cinler yokmuş. ()
2. Kızın babası, kızın hemen evlensin istemiş. ()
3. Oğlan dünyanın en güzel yerine bir kulübe yaptırmış. ()
4. Kızın babası İstanbul'u beğenmiş ama sarayı hiç beğenmemiş. ()
5. Kızın babası kızının oğlanla evlenmesine izin vermiş. ()
6. Cinler Boğaziçi'ni İstanbul'da kurmuşlar. ()

YAZMA

6 Aşağıdaki masalı tamamlayalım.

Bir varmış bir yokmuş. Çok uzak bir ülkede bir padişah varmış. Bu padişahın çok güzel bir kızı varmış. Bu kız perilerden daha güzel, meleklerden daha tatlıymış. Kız bir gün ağlamış, masmavi gökyüzü de onunla beraber ağlamış; kız diğer gün gülmüş, gökyüzü onunla beraber gülmüş. Bu kızın güzelliğini herkes biliyormuş ve ülkedeki herkes ona âşık olmuş. Zengin, fakir herkes onunla evlenmek istiyormuş.

Babası kızını çok seviyormuş. Onu mutlu etmek için her şeyi yapıyormuş. Fakat kız hiç mutlu değilmiş. Çünkü

.....

.....

KONUŞMA

7 Şehrimizle ilgili bir efsane anlatalım.

ÜNİTE 4

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

C. FIKRALAR

diye sormuş, diye cevap vermiş, diye düşünmüş,
müzik dinliyor hem (de) çalışıyor, ne uzun
ne (de) kısa, ya dergi ya (da) kitap alacağım

Komşusu Nasreddin Hoca'ya
"Eşek evde mi Hocam?" diye sormuş.
Hoca "Hayır komşu evde değil." diye cevap vermiş.
Hem müzik dinliyor hem de ders çalışıyor.
Yolculukta okumak için ya dergi ya da kitap alacağım.
Ayşe'nin ablası ne uzun ne (de) kısa, orta boylu bir kız.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Sizin ülkenizde komik ve ünlü insanlar var mı?
- 2 Nasreddin Hoca'yı tanıyor musunuz?

OKUMA

EŞEĞİN SÖZÜ

Bir gün Nasreddin Hoca'nın bir komşusu Hoca'nın kapısını çalmış. Nasreddin Hoca "Merhaba komşu. Nasılsın, iyi misin?" diye sormuş. Komşusu "Sağol Hocam, iyiyim." diye cevap vermiş ve "Hocam, senden bir şey rica edeceğim, kasabaya gitmem lazım, eşeğini iki saat için bana verir misin?" diye sormuş. Nasreddin Hoca eşeğini komşusuna vermek istememiş ve "Ah komşucuğum, eşek evde değil." diye cevap vermiş. Tam bu sırada eşek içeriden uzun uzun anırmış. Eşeğin sesini duyan komşu "Hocam, peki bu ses ne? Eşek evde ama sen bana yok mu diyorsun?" diye sormuş. Nasreddin Hoca komşusuna kızmış ve "Ayıp komşu, çok ayıp! Benim sözüme inanmıyorsun. Eşeğin sözüne mi inanıyorsun?" diye cevap vermiş.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Nasreddin Hoca'nın komşusu neden Nasreddin Hoca'nın eşeğini istemiş?
2. Nasreddin Hoca komşuya ne cevap vermiş?
3. Nasreddin Hoca'nın komşusu neden Nasreddin Hoca'ya inanmamış?
4. Nasreddin Hoca komşusuna neden kızmış?

YA SİZ?

Siz hangi fıkraları biliyorsunuz? Anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Doğrudan Anlatım (Direct Speech)

Genellikle doğrudan anlatımda kullanılan “diye”, bağımsız iki söz grubunu birbirine bağlar.

“Diye” is generally used in direct speech to connect two different utterances.

Örnek:

Martin, Susanna’ya “Yarın sınav var mı?” diye sordu.

Susanna, Martin’e “Hayır, yarın sınav yok. Sınav gelecek hafta olacak.” diye cevap verdi.

Şebnem, pastacıya “Meyveli pasta var mı?” diye sordu.

Pastacı, Şebnem’e “Meyveli pasta var.” diye cevap verdi.

Şebnem, pastacıya “12 kişilik meyveli pasta ne kadar?” diye sordu.

Pastacı, Şebnem’e “Otuz iki lira.” diye cevap verdi.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

diye sormuş diye bağırılmış diye düşünmüş diye cevap vermiş
diye düşünmüş diye seslenmiş diye düşünmüş

Bir gün küçük bir keçi sürüsünden ayrı otlamaya gitmiş. Hain kurt da zavallı hayvanı hemen görmüş ve “Heh, işte ağzıma layık bir lokma. Yaşasın!” Küçük keçi, hain kurdu görmüş ve kaçmak istemiş fakat kurttan kurtulamamış. Kendisine doğru yaklaşan hain kurda “Ne yapalım, demek kaderimizde sana yem olmak varmış kurt.”

Kurt, küçük keçiye “Son bir isteğin var mı?” Küçük keçi “Madem ölüm kapıya geldi, bari bana biraz kaval çal da neşeleneyim, mutlu öleyim.” Kurt, “Son isteği zavallının, bir kaval bulayım da çalayım.” Bir kaval

bulmuş ve çalmaya başlamış. Kurt çalmış, küçük keçi oynamış.

Bu arada uzaktaki köpekler kavalın sesini duymuşlar. Koşa koşa kurdun yanına gelmişler ve kurdu kovalamışlar. Kurt keçinin onu kandırdığını anlamış ve “Keçi bana oyun oynadı.”

5 Aşağıdaki boşlukları “diye” ile dolduralım.

1. Mert bana “Nereye gidiyorsun?”

Ben ona “Eve gidiyorum.”

2. Ben ona “Neden beni aramıyorsun?”

O bana “Çünkü çok işim var.”

3. Anneme “Bu akşam yemekte ne var?”

Annem bana “Tavuk ve pilav yaptım.”

4. Ne düşünüyorsun?

“Ne zaman Ankara’ya gideceğim.”

5. Neye bakıyorsunuz?

“Evde yemek var mı?”

6. Niçin kızdın?

“Bana yalan söyledin.”

Bağlaçlar (Conjunctions)

Hem hem (de) (Both ... and)

“Hem ... hem (de)” bağlacı, aynı görevde olan kelimeleri ya da cümleleri “birliktelik, eşitlik ya da karşıtlık” anlamlarıyla birbirine bağlar.

This conjunction connects words or sentences that have same function in the meaning of “being together, equality, contrast”.

Örnek:

Aslı yaz tatilinde hem Antalya’ya hem (de) İzmir’e gitmiş.

Gençlik yıllarımda hem okudum hem (de) çalıştım.

Hem rejim yapıyorsun hem (de) her gün tatlı yiyorsun.

Ne ne (de) (neither ... nor)

Aynı görevde olan öğeleri “olumsuzluk” ilişkisiyle birbirine bağlar. Ancak, buldukları cümlenin yüklemi, yapı bakımından olumludur.

This conjunction connects words or sentences that have same function in a negative relationship. But the main verb is positive.

Örnek:

Ne derslere geliyorsun ne (de) ödevlerini yapıyorsun. (Derslere gelmiyorsun ve ödevlerini yapmıyorsun.)

Tatile çıkmak için ne paramız ne de zamanımız var. (Tatile çıkmak için paramız ve zamanımız yok.)

Mehmet ne ekmek yiyor ne (de) tatlı, o rejim yapıyor. (Mehmet ekmek ve tatlı yemiyor çünkü o rejim yapıyor.)

Gönül ne kahve ister ne kahvehane; gönül sohbet ister, kahve bahane.

Ya ya (da) (either ... or)

Aynı görevde olan kelimeleri ya da cümleleri, sunulan şeylerden birini seçme, tercih etme ilgisiyle birbirine bağlar.

This conjunction connects words or sentences that have same function to prefer one of them.

Örnek:

Her şeyi ben yapıyorum, sen de ya temizlik ya (da) ütü yap.

Uçaktan indikten sonra ya ara ya (da) mesaj gönder.

Trafik çok yoğun, Kadıköy’e ya metrobüsle gel ya (da) vapurla.

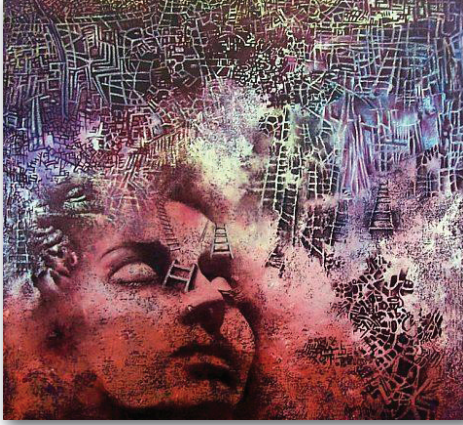
Ya bu deveyi güdeceksin ya bu diyardan gideceksin.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. hava çok soğuk üşüyorum diyorsun incecik giyiniyorsun!
2. Yolda okumak için gazete dergi almak istiyorum.
3. kırmızı ayakkabıyı siyah ayakkabıyı çok beğendim.
4. Yanımda çok fazla para yok, kırmızı ayakkabıyı siyah ayakkabıyı alacağım.
5. rejim yapıyorsun patates kızartması yiyorsun!
6. derdini anlatıyorsun insanlardan yardım istiyorsun.
7. Eskiden evi vardı arabası ama şimdi çok zengin.
8. Metin sigara içki içiyor.
9. Bugün Derya ile gezdik alışveriş yaptık. Çok güzel bir gündü.
10. Nilgün kitap gazete okuyor. Dünyadan haberi yok.

DİNLEME

RÜYALAR

7 Sık sık rüya görüyor musunuz? Rüyalarınızı hatırlıyor musunuz?

8 Aşağıdaki rüyaların tabirlerini tahmin edelim, eşleştirelim.

1. Rüyamda denizin ortasındaymışım.	a. Hırsız, kötü insan
2. Rüyamda ata bindim.	b. Para
3. Rüyamda balık gördüm.	c. Evlilik
4. Rüyamda fare gördüm.	ç. Maddi manevi başarı

9 Siz başka hangi rüyaların tabirlerini biliyorsunuz?

10 Metni dinleyelim. Diyalogları sıralayalım.

() **Şebnem:** Biliyor musun? Dün gece çok ilginç bir rüya gördüm, hâlâ etkisi altındayım.

() **Şebnem:** Haklısın galiba. Çok düşünmemeliyim.

() **Şebnem:** Evin içinde siyah dumanlar vardı. Şu aralar işte yeni bir proje hazırlıyorum. Sanırım biraz problem yaşayacağım.

() **Şebnem:** Evet, gördüm. Bunun bir anlamı var mıymış?

() **Şebnem:** Rüyamda kendimi bir yangının ortasında gördüm. Komşumuzun çocuğuna bakmak için evine gitmişim. Orada acıktım, mutfağa girip kendime yemek yapmaya çalıştım. Ama ocağı bir türlü yakamadım. Ocağın altındaki fırından birden alevler yükseldi ve her yeri sardı. Büyük bir yangın çıktı. Ben de söndürmeye çalıştım ama alevler daha da büyüdü ve oradan kaçtım. O sırada uyandım. Sence bu ne anlama geliyor?

() **Tülin:** Hayrolsun inşallah, ne gördün?

() **Tülin:** Gel, internetten rüya tabirlerine bir bakalım.

Bak, rüyada yangın görmek hem işte başarı hem de zorluk demekmiş. Sanırım bir işi zor bir şekilde başaracaksın.

Rüyanda duman gördün mü?

() **Tülin:** Rüyada beyaz duman görmek herkesle ilgili bir başarı demekmiş. Siyah dumanlar ise büyük dertmiş. Sen ne renk gördün?

() **Tülin:** Ama bence bunlara çok inanma, yoksa "Gerçekten bu problemler olacak." diye düşüneceksin.

YAZMA

11 İstanbul'da yaşadığımız komik bir olayı fıkra şeklinde yazalım.

KONUŞMA

12 Sizin kültürünüzdeki en ünlü fıkra tipi kim? Bu kişinin en çok hangi fıkrasını seviyorsunuz? Anlatalım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

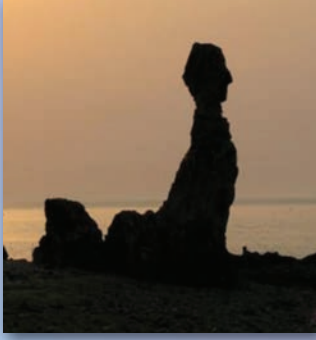
EFSA NELER

Gelin Kayası

Ağva sahilinde insan şeklinde beyaz bir kaya vardır. Bu kayanın adı “Gelin Kayası”dır. Efsaneye göre çok uzun yıllar önce, Ağva meşhur değilmiş, küçük bir balıkçı köyüymüş. Bu köyde 18 yaşında çok güzel bir kız varmış. Bu kızın balıkçı bir nişanlısı varmış. Genç kız ve nişanlısının evlenecekleri günün sabahı delikanlı balık tutmak için denize gitmiş. Aniden çok kötü bir fırtına çıkmış. Delikanlının balıkçı teknesi fırtınada batmış ve delikanlı da denizde boğulmuş. Genç kız düğüne kadar nişanlısını beklemiş fakat nişanlısı gelmemiş. Genç gelin kayalıkların üzerinde günlerce, haftalarca nişanlısını beklemiş fakat kimse gelmemiş. Bir gün Allah’a “Allah’ım! Ya beni taşa çevir ya da sevgilimi geri getir!” diye dua etmiş. Allah kızın duasını kabul etmiş ve kızı taşa çevirmiş.

Taş Olan Kadın

Kore’nin bir köyünde çok fakir bir karı koca varmış. Birbirlerini çok seviyorlarmış. Bu karı kocanın çok küçük bir tarlaları varmış. Orada kendileri için sebze yetiştiriyorlarmış. Bir yıl köye hiç yağmur yağmamış. O yıl köyde kıtlık olmuş ve herkes yiyecek almak için komşu köylere gitmiş. Onlar bazen iki hafta bazen bir ay sonra gelmişler. Bir gün bu karı kocanın bütün yiyeceği bitmiş. Adam yiyecek almak için komşu köye gitmek istemiş. Kadın kocasından ayrılmak istememiş, çok üzülmüş ama başka çare yokmuş. Kocasını yolcu etmiş. Adam yiyecekleri almış. Kadın iki hafta kocasını beklemiş. Kocasının bütün arkadaşları evlerine dönmüş ama kocası dönmemiş. Evde çok az yiyecek varmış. Kadın, yiyecekleri kocası için saklamış ve hiçbir şey yememiş. Her gün köyün en yüksek tepesine çıkmış ve kocasını beklemiş ama kocası gelmemiş. Kadın kocasını haftalarca beklemiş ama kocası gelmemiş. Bugün o tepenin üzerinde insan şeklinde bir taş vardır. Efsaneye göre kadın kocasını beklerken taş olmuş.

Aşağıdaki soruları metinlere göre cevaplayalım.

1. Ağva’daki kızın nişanlısı ne iş yapıyormuş?
2. Ağva’daki kız neden taşa dönüşmüş?
3. Kore’deki kadının kocası neden başka köye gitmiş?
4. Kore’deki kadın neden taşa dönüşmüş?
5. Sizce bu iki efsanedeki ortak nokta nedir?

SINIF DİLİ

Örneklere bakalım. Altı çizili cümle ve kelimelerin adını öğrenelim.

Bütün öğrenciler ödevlerini yapmış.

Onun babası emekli öğretmenmiş.

Boğaz’ın masmavi suları herkesi kendine hayran bırakıyor.

Hem kel hem fodul!

Ya hep ya hiç!

Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

(Belirsiz Geçmiş Zaman Fiil Cümlesi)

(Belirsiz Geçmiş Zaman İsim Cümlesi)

(Pekiştirme Sıfatı)

(Bağlaç)

(Bağlaç)

(Bağlaç)

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bu oyunu oynamak için önce kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Sonra bu kâğıdı çizgilerinden katlayalım. Sadece “Kim?” bölümü açık kalsın. Oraya birinin adını yazalım ve kâğıdı yanımızdaki arkadaşımıza verelim. O da “Kiminle?” bölümüne başka birinin adını yazsın ve diğer arkadaşımıza versin. Bu şekilde herkes sırayla “Ne zaman?”, “Nerede?” ve “Ne yapmış?” bölümlerine zaman, yer vb. yazsın. En son kâğıda “Ne yapmış?” yazan arkadaşımız kâğıdı tamamen açsın ve yüksek sesle bize cümleyi okusun. İyi eğlenceler!

Kim?	Kiminle?	Ne zaman?	Nerede?	Ne yapmış?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

- Ahmet..... kardeş... sen..... aynı okul.....
- Annem söyledi, ben bir yaşında yürü.....
- Otobüste uyu....., bu yüzden durağını geç.....
- Babam gençken büyük sıkıntılar

2. Aşağıdaki boşlukları uygun pekiştirme sıfatlarıyla dolduralım.

- Adam çok utandı, oldu.
- Şu kızın çok güzel saçları var.
- Ağaçlı, bir yoldan geçtik ve nihayet denize ulaştık.
- Baharda, Büyükada'da çimenlerin üzerinde piknik yapmak istiyorum.

3. Aşağıdaki cümleleri uygun bağlaçlarla tamamlayalım.

- çalışmıyorsun “Kötü not aldım.” diye yakınıyorsun.
- Dışarıdaki hava soğuk sıcak.
- Şu dükkanda ucuz kaliteli ayakkabılar satılıyor.
- Takıma beni onu alacak.
- Bence küpe da kolye tak, küpe kolyeyle assolist gibi olmuşsun.
- Aylardır arıyor e-posta yazıyor, beni iyice unuttu.

4. Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve belirsiz geçmiş zaman ile cümleler yapalım.

- gece / çok / yağmur / yağmak / dün
.....
- ev-galiba / girmek-hırsız / bilgisayar / çalmak
.....
- çocuklar / Emine Teyze / pencere / cam / kırmak / ev
.....
- Metin / gelmek / önce / yıl / beş / Almanya / Türkiye
.....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Başkalarından öğrendiğim bilgileri anlayabiliyim, yazılı ve sözlü olarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Sonradan farkına vardığım ya da sonradan hatırladığım bir şeyi anlatabilirim.	1	2	3	4	5
3. İnsanları tanıtabilir, onlar hakkında bilgiler verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

ambulans
asansör
bilmece
cankurtaran
cin
deve
diyar
efsane
evliya
fakir
fıkra
fırtına
hayran
inşaat
işçi
itfaiyeci
kasaba
kasiyer
kaval
kıtlık
konfeksiyon
köçek
macera
merdiven
metrobüs
mimar
müşteri
nişanlı
ölümsüz
ölümsüzlük
padişah
pansiyon
santral görevlisi
sebze
sedefkâr
sihirli
sürü
tarla

FİİLLER

alay etmek
anırmak
boğulmak
bozulmak
fethetmek
fişkırmak
incitmek
oda tutmak
şaşırmak
şımartmak
yetiştirmek

ÜNİTE 5

BECERİLER

- %o Hobileri ve alışkanlıkları anlatma
- %o Rica etme
- %o Özet çıkarma
- %o Tahminde bulunma

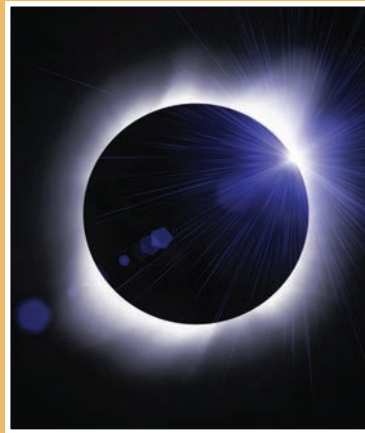
DİL BİLGİSİ

- %o Geniş zaman
- %o Rica etme
- %o "Dır" eki

KELİMELER

- %o Doğa olayları
- %o Bilimsel gerçekler
- %o Alışkanlıklar
- %o Kitap ve film türleri

NE OLUR NE OLMUZ

ÜNİTE 5

NE OLUR NE OLMAZ

A. DOĞA OLAYLARI

yağar, yaşar mı, batmaz, etmez mi

-Güneş doğudan doğar.
-Dünya güneşin etrafında döner.
-İki, iki daha dört eder.
-Su yüz derecede kaynar.
-Kuşlar suda yaşar mı?
-Türkiye’de kar yağar mı?

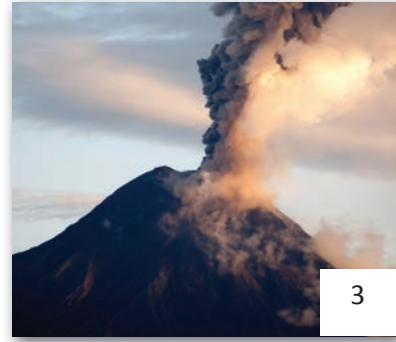
-Hayır, kuşlar suda yaşamaz.
-Evet, Türkiye’de kar yağar.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi doğa olaylarını biliyorsunuz? Söyleyelim.

2 Aşağıdaki doğa olaylarını resimlerle eşleştirelim. Bunlardan hangilerini gördünüz veya yaşadınız? Anlatalım.

deprem () kuraklık () yağmur () tsunami () dolu ()
fırtına () sel () volkanik patlama () yıldırım ()

OKUMA

DOĞA OLAYLARI

Güneş tutulması

En ilginç doğa olaylarından biri güneş tutulmasıdır. Güneş tutulması Ay'ın hareketi sırasında meydana gelir. Ay, Güneş ile Dünya arasına girer ve güneşin ışığı Dünya'ya gelmez. Dünya karanlık olur. Bu güneş tutulmasıdır.

Gökkuşağı

Doğadaki en güzel manzaralardan biri gökkuşağıdır. Bu olay meteorolojik bir olaydır. Gökkuşağında yedi renk bulunur. Bu renkler; kırmızı, turuncu, sarı, yeşil, mavi, lacivert ve mordur.

Yıldırım

Gökyüzü ile yer arasındaki elektriktir. Bulutlar birbirlerine sürtünür ve elektrik enerjisi meydana gelir. Bu elektrik enerjisi hızla toprağa iner ve yıldırım oluşur.

Kar

Kar, bir yağış çeşididir. Bulutların içerisindeki su damlacıkları soğuk havayla karşılaşır ve donar. Bu damlacıklar birbirlerine yapışır ve büyür. Böylece kar taneleri oluşur. Çok sayıda kar tanesi çeşidi vardır. Ama hepsi altı köşelidir. Kar tanelerinin şekilleri birbirinin tıpa tıp aynısı değildir.

Rüzgâr

Rüzgâr, atmosferdeki havanın dikey ve yatay hareketi sonucu oluşur. Hava ısınır ve yükselmeye başlar. Hızlı bir şekilde hareket eder. Yeryüzündeki diğer nesnelere çarpar ve rüzgâr oluşur. Rüzgâr, hızına göre fırtına, hortum gibi isimler alır.

Yer çekimi

Yer çekimi yeryüzündeki cisimleri yere doğru çeker. Havadaki her cisim yere düşer. Yer çekimini İngiliz bilim adamı Isaac Newton bulmuştur. Newton bir elma ağacının altında otururken kafasına bir elma düşer. Newton bunu düşünür, araştırmalar yapar ve yer çekimini bulur.

Deprem

Depremler, yerkabuğundaki fay adı verilen kırıklarda meydana gelir. Faylar hareket eder ve yer değiştirir. Bunun sonucunda yer sallanır ve deprem oluşur.

Sel

Sel, ani ve büyük su akıntısıdır. Çok yağmur yağar ve sular taşar. Toprak, su altında kalır. Böylece sel meydana gelir.

Çığ

Dağlık yerlere kar yağar ve birikir. Bu kar hızla hareket eder ve aşağıya doğru kayar. Bunun sonucunda çığ oluşur.

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Güneş tutulmasında Dünya, Güneş ile Ay’ın arasına girer. ()
2. Gökkuşağında kırmızı, turuncu, siyah, yeşil, beyaz ve kahverengi bulunur. ()
3. Yıldırım, gökyüzü ile yer arasındaki elektriktir. ()
4. Kar tanelerinin şekilleri birbirine benzer. ()
5. Rüzgâr sahip olduğu hıza göre fırtına, hortum gibi isimler alır. ()
6. Yer çekimini Einstein bulmuştur. ()
7. Kar hızla kayar ve deprem olur. ()
8. Sel, yağmur nedeniyle olur. ()

4 Aşağıdaki cümleleri okuyalım. Hangi doğa olayı olduğunu yazalım.

1. Çok yağmur yağar ve olur.
2. Ay’ın hareketi sırasında meydana gelir.
3. Bırakılan her cisim yere düşer. Buna denir.
4. Yer sallanır ve meydana gelir.
5. Hava hareket eder ve oluşur.
6. olayında kar hızla aşağıya doğru kayar.
7. Bütün taneleri altı köşelidir.

YA SİZ?

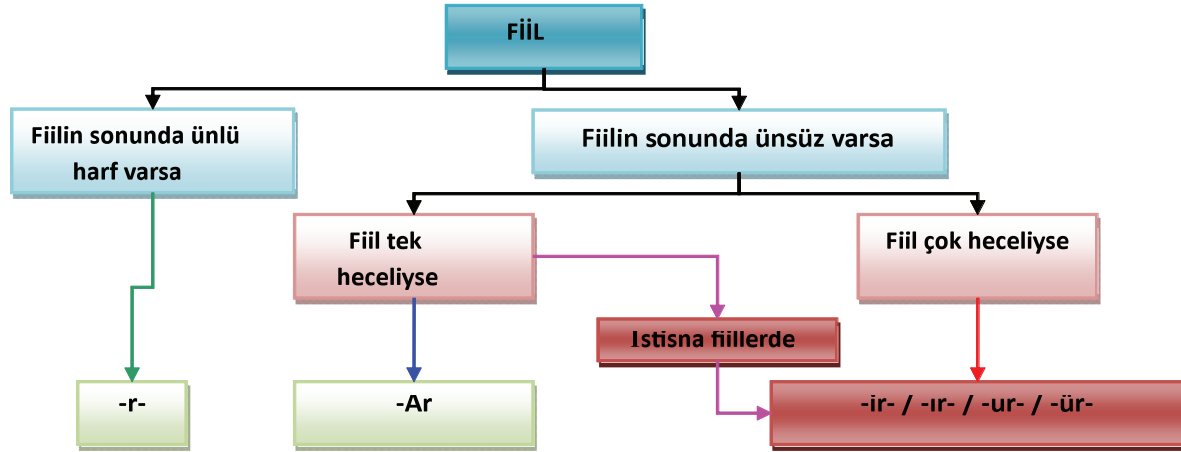
Sizin ülkenizde en çok hangi doğa olayı meydana gelir?

DİL BİLGİSİ

Geniş Zaman (Simple Present Tense)

Alışkanlık durumunda ya da sık sık yapılan bir işi, genel ya da gerçeklikleri herkesçe kabul edilen durumları, bir şeyi yapmaya istekli ve hazır oluşu anlatmak için, bazen de gelecek zaman anlamında kullanılır.

The form is used to express a habitual, permanent or repeated action, for a general statement for which no particular time is thought, to indicate the generally accepted truths, to state the willingness or readiness to do something, sometimes to show a future action.

NOT: İstisna fiiller:

al-ır bil-ir bul-ur dur-ur gel-ir gör-ür kal-ır
ol-ur öl-ür san-ır var-ır ver-ir vur-ur

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	konuşurum	konuşmam	konuşur muyum	konuşmaz mıyım
Sen	konuşursun	konuşmazsın	konuşur musun	konuşmaz mısın
O	konuşur	konuşmaz	konuşur mu	konuşmaz mı
Biz	konuşuruz	konuşmayız	konuşur muyuz	konuşmaz mıyız
Siz	konuşursunuz	konuşmazsınız	konuşur musunuz	konuşmaz mısınız
Onlar	konuşur(lar)	konuşmaz(lar)	konuşur(lar) mı	konuşmaz(lar) mı

Örnek:

Ben her zaman spor yaparım.
Ahmet asla sigara içmez.

Akşamları erken uyur musun?
Siz çay içmez misiniz?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Hakan akşamları dışarı çık..... .
2. O her sabah spor yap..... .
3. Ben asla yalan söyle..... .
4. Sen hangi tür filmleri sev.....?
5. Biz hafta sonları parkta yürü..... .
6. Ahmet sabahları kahve iç.....?
7. Siz her gün ders çalış.....?
8. O, uçağa bin..... Çünkü uçaktan korkuyor.
9. İtfaiyeci yangın söndür..... .
10. Öğretmen ders anlat..... .

6 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Her akşam televizyon izler misin?
2. Hafta sonları sinemaya gider misin?
3. Hayvanları sever misin?
4. Okula otobüsle mi gelirsin?
5. Günde kaç saat uyursun?
6. Arkadaşlarıyla gezmeye gider misin?
7. Her hafta aileni arar mısın?
8. Her gün yemek pişirir misin?
9. Her yaz tatile gider misin?
10. Akşamları geç uyur musun?

DİNLEME**İKLİMLER****7 Metni dinleyelim ve boşlukları dolduralım.****TAYLAND**

Tayland sıcak ve Hazirandan ekime kadar tropik yağmurlar Kasım-şubat serin geçer. Mart, nisan, mayıs ayları çok sıcak İnsanlar ince ve yazlık kıyafetler

MOĞOLİSTAN

Moğolistan az yağış Yazın çok sıcak, kışın çok soğuk olur. Kışın nehirler ve göller Moğolistan'da ve toz

NORVEÇ

Norveç çok Norveç'te çok kar Kış mevsimi

TÜRKİYE

Türkiye'de dört mevsim Türkiye'nin üç tarafı denizlerle Türkiye'nin orta ve doğu bölgesi kış aylarında çok soğuk, yaz aylarında çok sıcak Diğer bölgelerinde bir iklim

MALİ

Mali çok sıcaktır. Mali'de yağmur az zaman kar bir iklimi vardır. Mali'de bir çöl vardır ve buraya yağmur

YAZMA**8 Sizin ülkenizin iklimi nasıl? Yazalım.****KONUŞMA****9 Sizce yerçekimi olmasa, dünya nasıl olurdu?**

ÜNİTE 5

NE OLUR NE OLMAZ B. ALIŞKANLIKLAR VE RİCALAR

rica ederim, yapar mısın
gelmez misin, konuşurum

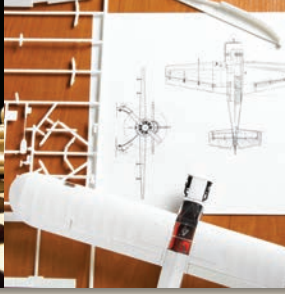
-Boş zamanlarınızda neler yaparsınız?
-Her yıl tatile gider misin?
-Sabahları kahvaltıda ne içersin?
-Çok soğuk. Kapıyı kapatır mısın?

-Kitap okurum.
-Evet, giderim.
-Çay içerim.
-Evet, tabi.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 İlginç alışkanlıklarınız var mı?
- 2 Hobileriniz nelerdir?

OKUMA

ALIŞKANLIKLARIMIZ VE HOBİLERİMİZ

Her insanın iyi ve kötü alışkanlıkları vardır. Alışkanlıkları bırakmak veya değiştirmek kolay değildir. Sigara, kötü bir alışkanlıktır. İnsanlar sigaraya alışır ve daha sonra sigarayı bırakmak, onlar için çok zor olur. Bazı insanlar ise sağlık konusunda çok hassastır. Böyleleri, her sabah spor yapar ve sağlıklı beslenirler. Zararlı yiyecek ve içeceklerden uzak dururlar. Sebze ve meyve yerler. Kalorili yiyecekler yemezler. Boş zamanlarında hobileriyle uğraşırlar. İnsanların farklı zevkleri ve hobileri bulunur. Bazı insanlar boş zamanlarında balık tutar, bazıları fotoğraf makinesini yanından ayırmaz. Her zaman fotoğraf çeker. Bazıları ise balık tutar. Bu kişiler yaz-kış dinlemez, her zaman balık tutar. Bazıları da koleksiyon yapar. Pul ya da para koleksiyonu yapar. Pul ya da paraları arar, bulur, alır ve koleksiyonuna katar. Her hobinin zor ve kolay yönleri vardır. Mesela dağcılık ve model uçak yapmak zor hobilerdir.

Benim hobim taş toplamak. Ben farklı, renkli taşları toplarım. Genellikle hafta sonları ve uzun tatillerde taş toplamaya giderim. Dağlarda, deniz kenarında, ormanlarda yürürüm ve taş toplarım. Taşları eve getiririm ve onlarla ilgili küçük bir araştırma yaparım. Daha sonra taşları türlerine göre ayırım ve kutulara koyarım. Taş toplamak da kolay bir hobi değil ama zevkli.

- 3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.
- 4 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. İnsanlar sigaraya alışır ve daha sonra kolay bırakır. ()
2. Sağlıklı insanlar her sabah spor yapar. ()
3. İnsanların farklı hobileri vardır. ()
4. Fotoğraf çekmek hobi değildir. ()
5. Hobilerin hepsi çok zordur. ()

1. Sağlıklı insanlar nasıl beslenir?
2. Metinde hangi hobiler var?
3. İnsanlar nasıl pul veya para toplar?

YA SİZ?

Sizin olumlu ve olumsuz alışkanlıklarınız nelerdir?

DİL BİLGİSİ

Rica Etme (To request)

Geniş zamanın soru şekli, "rica" anlamında kullanılır.

The question form of the simple present tense is used to mean a "request".

Örnek:

Masayı siler misin? Silerim.

Pencereyi açar mısın? Tabii.

Bu kitapları Fatih'e verir misin? Evet, veririm.

Çantamı tutar mısın?

Şöfor Bey lütfen beni durakta indirir misiniz?

Bebek uyuyor. Müziğin sesini biraz kısar mısın?

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Şu kalem ver..... ?
2. Lambayı aç..... ?
3. Bu akşam yemeği sen pişir..... ?
4. Çok hastayım. Doktoru ara..... ?
5. Bebek ağlıyor. Sen bak..... ?
6. Televizyonu kapat..... ?
7. Çok işim var. Bana yardım et..... ?
8. Ben yemek yapıyorum. Sen de sofrayı hazırla..... ?
9. Benimle alışverişe gel..... ?
10. Kahve içmek istiyorum. Bana kahve getir..... ?

6 Aşağıdaki kelimeleri kullanalım ve diyaloglardaki boşlukları dolduralım.

bilmek tekrarlamak vermek bakmak okumak uzatmak söylemek

1. **İnci:** Alo! Merhaba Murat. Yasemin'in numarasını Lütfen bana ?
Murat: Evet. 0533 625 40 82.
İnci: Anlamadım. ?
Murat: 0533 625 40 82.
2. **Emre:** Yemek tuzsuz olmuş. Tuzu ?
Ayşe: Tabii.
3. **Müşteri:** Garson Bey! ? Bir çay istiyorum.
Garson: Hemen getiriyorum.
4. **Çocuk:** Hiç param kalmadı. Bana 50 lira ?
Baba: Al bakalım.
5. **Öğretmen:** Ömer! İlk soruyu ?

DİNLEME

7 Aşağıdaki diyalogları dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

AFFEDERSİNİZ

MANAVDA

Semra Hanım: İki kilo domates?

Manav: Hemen tartıyorum... Buyurun. Biber?

Semra Hanım: Hayır ama elma istiyorum. Bir kilo da elma?

Manav: Tabii. Başka bir şey?

Semra Hanım: Sağ olun. Hayırlı işler.

SOKAKTA

İhtiyar: Delikanlı? Bu paketler çok ağır; benim için biraz? Evim şurada.

Genç: Tabi amca, taşıyorum.

İhtiyar: Sağol evladım. ... İşte geldik. Benim gözlerim iyi görmüyor. Rica etsem kapıyı? Anahtarlar burada.

Genç: İşte, tamam.

İhtiyar: Çok teşekkür ederim evladım.

POSTACI

Leman Hanım: Kim o?

Postacı: Postacı! Kapıyı?

Postacı: Merhaba. Leman Yıldız siz misiniz?

Leman Hanım: Evet.

Postacı: Bir paketiniz var. Şurayı?

Postacı: Buyurun, paketiniz.

Leman Hanım: Teşekkür ederim.

BANKADA

Taner: Merhaba. Banka kartı almak istiyorum.

Bana yardımcı?

Gişe Memuru: Tabii, oturun lütfen.

Şu formu?

Gişe Memuru: Evet, tamam. Ama doğum tarihinizi yazmamışsınız.

Buraya doğum tarihinizi?

Gişe Memuru: Teşekkürler.

YAZMA

8 Aşağıdaki durumlardan birini seçelim. Rica cümleleri içeren bir diyalog yazalım.

- kafede
- mağazada
- otelde
- doktorda

KONUŞMA

9 Bir gününüz nasıl geçer? Anlatalım.

- Nerelere gidersiniz?
- Neler yaparsınız?
- Kimlerle görüşürsünüz?

ÜNİTE 5

NE OLUR NE OLMAZ

C. ÖZETLER

çalışıyordu, gitmiştir, kazanacaktır
gelmemiştir, gitmiş midir

-Babam şimdi çalışıyordu.
-O, eve gitmiştir.
-Cengiz sınavı kazanacaktır.
-Evden erken çıktı. Derse geç kalmamıştır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Kitap okur musunuz?
- 2 Ülkenizde hangi yazar meşhurdur?
- 3 Aşağıdaki yazarlarla kitapları eşleştirelim.

1. Yaşar Kemal	a. Suç ve Ceza
2. Shakespeare	b. İnce Memed
3. Balzac	c. Goriot Baba
4. Orhan Pamuk	ç. Hamlet
5. Dostoyevski	d. Masumiyet Müzesi

OKUMA

ÇALIKUŞU

Feride İstanbul'da doğar. Küçük yaşta anne ve babasını kaybeder. Feride'yi teyzesi büyütür. Feride Fransız yatılı okulunda okur. Yaramazlıkları yüzünden arkadaşları ona "Çalığışu" adını takarlar.

Feride, yaz tatillerini teyzesinin köşkünde geçirir. Teyzesinin yakışıklı oğlu Kâmran ile birbirlerini severler ve nişanlanırlar. Bir kadın düğün günü Feride'ye bir mektup getirir. Mektupta Kâmran'ın İsviçre'deyken Münevver adında hasta bir kızla ilişkisi olduğu yazar. Feride mektubu okur, her şeyi öğrenir, Kâmran'ı bırakır ve kaçır. Feride, Anadolu'nun çeşitli yerlerinde öğretmenlik yapar. Güzelliği başına bela olur. Çeşitli dedikodular çıkar. Doktor Hayrullah Bey ile tanışır. Hayrullah Bey Feride'yi kızı gibi korur. Halkın dedikodusu üzerine onunla kâğıt üzerinde evlenir. Fakat aralarında sadece baba – kız ilişkisi vardır. Feride, öğretmenliğe başlar. O sıralar bir günlük tutar, o zaman her şeyi bu deftere yazar. Hayrullah Bey bu defteri bulur, okur ve saklar. Hayrullah Bey hastalanır. Feride'ye "Ben öldükten sonra teyzenin yanına git ve bu mektubu Kâmran'a teslim et." der. Hayrullah Bey'in ölümünden sonra Feride teyzesinin evine gider, zarfı Kâmran'a verir. Zarfın içinde Hayrullah Bey'in bir mektubu ile Feride'nin günlüğü vardır. Hayrullah Bey, Kâmran'a "Feride'yi bir daha bırakma." diye söyler. Kâmran mektubu ve Feride'nin günlüğünü sabaha kadar okur, her şeyi öğrenir. Artık Feride'yi bırakmaz, evlenirler.

4 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Feride nerede doğar?
2. Feride'yi kim büyütür?
3. Okulda Feride'ye neden Çalığışu ismini takarlar?
4. Feride Anadolu'da ne iş yapar?
5. Feride kimlerle evlenir?

5 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Feride İngiliz okulunda okur. ()
2. Feride yaz tatillerini teyzesinin köşkünde geçirir. ()
3. Kâmran, Feride'nin halasının oğludur. ()
4. Feride Hayrullah Bey'in kızıdır. ()
5. Kâmran Feride'nin günlüğünü okur. ()

YA SİZ?

En son hangi kitabı okudunuz? Türü neydi?

DİL BİLGİSİ

“-Dir” Eki

Belirsiz geçmiş zaman, şimdiki zaman ve gelecek zaman ile kullanılarak cümlenin anlamını pekiştirmek için kullanılır. Ayrıca cümleye tahmin anlamı katar.

Bu ek yazılı dilde, özellikle resmî metinler ile ders kitabı, ansiklopedi gibi bilgi verme amaçlı metinlerde değişmez doğruları anlatmak için sıkça kullanılır.

These tenses is used together with the continuous and future tenses to reinforce the meaning of the sentence. Also, adds the meaning of prediction to the sentence. In this affix-written language, especially both formal texts and coursebooks are frequently used to present the unchangeable truths as shared via texts such as encyclopedia to inform.

(I)yor
isim + mış + Dir
(y)AcAk

Örnek:

Ali şimdi evde uyuyordur.

Bence yarın toplantı olmayacaktır.

Sempozyum 24 Ekim’de yapılacaktır.

Elektriği Edison bulmuştur.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Saat 20.00. Bu saatte işte değildir. İşten çık....., eve gel..... .
2. O her gün kütüphaneye gider. Bugün de kütüphane git..... .
3. Babam gün boyu bizimle konuşmadı. Bir şeye kız..... .
4. Radyo çalışmıyor. Bozul.....?
5. Tuna ders çalışmayı çok sever. Şimdi de ders çalış
6. Selma sözünü tut..... .
7. Çok acıktım. Annem yemek yap.....?
8. Doğum günün için sana güzel bir hediye al

7 Aşağıdaki diyalogları, filleri ve “-Dir” ekini kullanarak tamamlayalım.

gelmek iyileşmek horlamak küsmek gelmek çalışmak kızmak konuşmak

1. -Ayşe toplantıya çok geç kaldı. Ama biraz sonra
-O hiç geç kalmazdı. Başına bir şey
2. -Doktor Bey, hasta nasıl?
-İyi. Bir hafta sonra
3. -Neden bizimle konuşmuyor?
-Belki
4. -Bu ses ne?
-Alt kattaki yaşlı adam
5. -Şu çocuk niçin ağlıyor?
-Annesi
6. -Bizimle hiç konuşmadı.
-Bekle,
7. -Kemal toplantıya neden gelmedi?
-Bilmiyorum.

8 Aşağıdaki resimlere bakalım, soruları cevaplayalım.

- Adı nedir?
- Nerelidir?
- Nerede doğmuştur?
- Şimdi neler yapıyordur?
- Ne iş yapıyordur?
- Sizce on sene sonra neler yapacaktır?

DİNLEME

9 Aşağıdaki film özetini dinleyelim. Yanlışları düzeltelim.

HOKKABAZ

İskender ve Maradona çok yeni iki arkadaştır. İskender sihirbazlık yapar ve insanlar ona inanır. Annesi de İskender'e inanır. İskender kendisine güvenmez ve kendisini çok başarılı bulmaz. Bu konuda ona tek dostu Maradona inanır. İskender ve Maradona Ankara'yı acilen terk ederler. İskender'in babası da onlara gider. Seyahat sırasında başlarından kötü günler geçer.

YAZMA

10 En son hangi filmi izlediniz? Özetini yazalım.

- oyuncular
- yönetmen
- konu
- tür

KONUŞMA

11 Film izlemeyi sever misiniz? En çok hangi tür filmleri izlersiniz? Aşağıdaki film türlerine bakalım. Söyleyelim.

- animasyon
- bilim kurgu
- romantik
- macera
- belgesel
- komedi
- korku
- polisiye

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

GELENEKSEL OYUNLAR

Karagöz ve Hacivat

Karagöz, Türkiye'deki eski ve önemli bir gölge oyunudur. İnsanlar eğlenmek için Karagöz oyununa giderler. Bu oyunda kuklacı kuklaları bir perdede oynatır. İnsanlar kuklaları deriden yaparlar ve boyarlar. Bir kişi perdenin arkasında kuklaları oynatır. Bu kişinin adı "Hayali"dir. Hayali; kuklalara çubuk takar, onları oynatır ve konuşturur. Aynı zamanda oyun sırasında şarkılar söyler. İnsanlar ise bunu izlerler ve eğlenirler.

Longdong

Longdong, Çin'in geleneksel gölge oyunudur. İnsanlar bu oyunun kuklalarını deriden yaparlar. Derilerin üzerine motifler çizerler ve boyarlar. Bu oyun sırasında şarkılar söylerler. Şarkıları bazen yüksek sesle, bazen alçak sesle söylerler.

Bunraku

Bunraku Japon kukla sanatıdır. Bunraku kuklaları büyük olur. Üç kuklacı kuklaları oynatır. Kuklacılar oyunda genellikle geleneksel Japon hikâyeleri anlatırlar. Kuklacı, siyah bir elbise giyer ve perdenin arkasına saklanmaz.

Sizin ülkenizde benzer bir oyun var mı? Anlatalım.

SINIF DİLİ

Noktalama İşaretleri

- a. **Nokta (.)** : Arkadaşlarım beni çok sever.
- b. **Virgül (,)** : Eve Ali, Ayşe ve Ahmet geldi.
- c. **Soru işareti (?)** : İstanbul Üniversitesi nerede?
- ç. **Ünlem işareti (!)** : Yaşasın! Tatile gidiyoruz.
- d. **Kesme İşareti (')** : Türkiye'ye bir ay önce geldim.

Aşağıdaki cümleleri uygun noktalama işaretleriyle tamamlayalım.

1. İstanbula ne zaman geleceksin
2. Ben Türkçe öğreniyorum
3. Bu araba senin mi
4. Ankara İzmir İstanbul Türkiye'nin en kalabalık şehirleridir
5. Eyvah Geç kaldım

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki tekerlemeleri tekrarlayalım. Biz de kendi dilimizde tekerleme söyleyelim.

- a. Kartal kalkar, dal sarkar; dal sarkar, kartal kalkar.
- b. Getirince el getirir, yel getirir, sel getirir; götürünce el götürür, yel götürür, sel götürür.
- c. Üstü üç taslı taç saplı üç tunç tası çaldıran mı çabuk çıldırır; yoksa iç içe yüz ton saç kaplı çanı kaldıran mı çabuk çıldırır?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Metni okuyalım ve boşlukları geniş zamanla dolduralım.

Aydan İstanbul'da yaşıyor. O bir mimar. Aydan hafta içi her gün işe git....., hafta sonları ise git..... . Genellikle saat 11:00'de kalk....., giyin..... ve dışarı çık..... . Kahvaltısını dışarda yap..... . Kahvaltıdan sonra gazete oku..... . Daha sonra biraz yürü..... . O denizi çok sev..... . Bazen denize git..... , balık tut..... . Bazen de konsere git..... . Aydan çoğu zaman klasik Türk müziği dinle..... . Münir Nurettin'i dinlemeyi çok sev..... . Pazar günleri dışarı çık..... , evde otur..... . Aydan'ın para koleksiyonu var. Eski para biriktir..... . Pazar günleri de genellikle para koleksiyonunu düzenle..... .

2. Aşağıdaki cümleleri düzeltelim. Geniş zaman ile yeniden yazalım.

1. Ben her zaman spor yaptım.
2. Bebekler genellikle ağlıyor.
3. O, geceleri asla dışarı çıkmamış.
4. Biz ara sıra tiyatroya gittik.
5. Mark hiçbir zaman futbol oynamıyor.
6. Onlar hafta sonları deniz kenarına gitmiş.
7. O her gün 5 saat çalışmış.
8. Sen dondurmaya çok sevdin.

3. Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Şoför, araba	a. sürer.
2. Berber, saç	b. satar.
3. Çöpçü, çöp	c. dağıtır.
4. Manav, meyve ve sebze	ç. keser.
5. Postacı, mektup	d. yapar.
6. Aşçı, yemek	e. toplar.
7. Şarkıcı, şarkı	f. söyler.

4. Aşağıdaki cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

yanaşmıştır duymuştur yemeyecektir
yağmıştır gidecektir yapıyordur geziyordur
kırmıştır çalışmıyordu yüzüyordu

1. Bana söylediklerini o da
2. Annem bizden önce eve
3. Vapur iskeleye
4. Bolu'ya kar
5. Kimse yemek
6. Vazoyu Filiz
7. Şimdi müzeyi
8. Çocuklar havuzda
9. Odasında, ama ders
10. Saat 9.00, o şimdi kahvaltı

5. Aşağıdaki cümleleri rica anlamıyla tamamlayalım.

1. Benimle evle..... ?
2. Kahvaltıyı sen hazırla.... ?
3. Fırından iki ekmek al.... ?
4. Akşam bize gel.... ?
5. Sen de bizimle yemek ye.... ?
6. Bu mektuplar Yağmur'un. Ona ver.... ?
7. Bulaşıkları sen yıka.... ?
8. Radyo bozuldu. Tamirciye götür.... ?
9. Gülşah Hanım'ı toplantı odasına çağır.... ?
10. Anahtarı bulamadım. Sen de ara.... ?

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Görsel olarak desteklendiğinde televizyondaki haberlerin filmlerin temel konusunu anlayabiliyim.	1	2	3	4	5
2. Kişilere boş zamanlarında neler yaptıkları hakkında basit sorular yöneltebilir ve bana yöneltilen sorulara cevap verebilirim.	1	2	3	4	5
3. Tahminlerde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
4. Film ve kitap özetlerini anlatabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

afiş	günlük	tamirci	şaşırmak
alan	hobi	teslim	tartmak
alışkanlık	hokkabaz	toz	taşımak
animasyon	hortum	toz fırtınası	taşmak
aşçı	ılıman	tropik yağmur	yağmak
atmosfer	ihtimal	tsunami	yapışmak
banka kartı	iklim	tür	
belgesel	iskele	vazo	
biber	karanlık	volkanik patlama	
bilim kurgu	kırık	yağmur	
bilimsel gerçek	kilo	yatay	
bulmaca	klasik	yatılı okul	
bulut	koleksiyon	yazlık kıyafet	
cisim	komedi	yer çekimi	
çığ	korku	yer kabuğu	
çöpçü	köşk	yıldırım	
damlacık	kum	yöresel	
dedikodu	kum fırtınası	ziyaret	
delikanlı	kurak		
beslenmek	kuraklık		
depresyon	manav		
dikey	manzara		
doğa	meteorolojik		
doğa olayı	müze		
dolu	nehir		
dünya	nem		
elektrik enerjisi	öğle yemeği		
etraf	özet		
fay	polisye		
fırın	postacı		
form	romantik		
genişlik	rüzgâr		
gişe memuru	sel		
gökkuşağı	serin		
gökyüzü	sihirbaz		
göl	sopa		
güneş	şarkıcı		

FİİLLER

batmak
biriktirmek
çarpmak
dağıtmak
dizilmek
donmak
fırçalamak
horlamak
imzalamak
iyileşmek
karşılaşmak
kaynamak
küsmek
nişanlanmak
pişirmek
sallanmak
söndürmek
sürtünmek

ÜNİTE 6

BE CERİLER

- % Yeteneklerini söyleme
- % Rica etme
- % Teklif etme
- % Tahmin etme

DİL BİLGİSİ

- % Yeterlilik fiili
- % Yeterlilik fiili fonksiyonları
- % Zarf-fiiller (-(y)Ip, -mAdAn)

KELİMELER

- % Yetenekler
- % İlanlar

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

ÜNİTE 6

NELER YAPABİLİRSİNİZ?

A. YETENEKLER

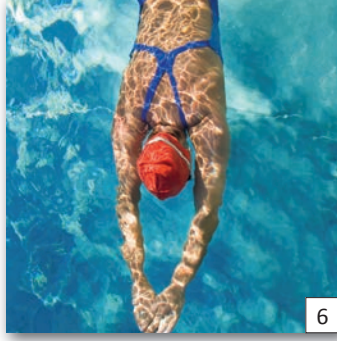
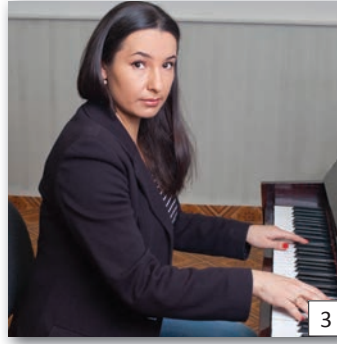
koşabilirim, gitmeyebilirim,
alabilir misin, konuşamaz mısın

-Bilgisayar kullanabilir misin? -Evet, kullanabilirim.
-Akşamları dışarı çıkamam.
-Yarın akşam size gelebilirim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimlerle cümleleri eşleştirim.

Araba kullanabilirim. () Ata binebilirim. () Piyano çalabilirim. () Şarkı söyleyebilirim. ()
Yüzebilirim. () Koşabilirim. () Tenis oynayabilirim. () Dikiş dikebilirim. ()
Yemek pişirebilirim. () Kayabilirim. () Resim yapabilirim. () Gitar çalabilirim. ()

OKUMA

İŞ İLANI

Esra: İyi günler! Ben Esra Scharek, size özgeçmişimi gönderdim. Saat ikide Halkla İlişkiler Müdürü Sadi Bey'le görüşmek için randevulaştık. Kendisiyle görüşebilir miyim?

Sekreter: Müdürümüz biraz meşgul. Biraz bekleyebilir misiniz? Müdür yardımcımıza haber vereyim.

Esra: Teşekkür ederim. Problem değil! Müdür yardımcısı ile de görüşebilirim.

Sekreter: Alo, Cihan Bey! Esra Hanım geldi. Yanımda bekliyor. Kendisiyle görüşebilir misiniz? Tamam Esra Hanım, Cihan Bey sizi bekliyor. İçeri girebilirsiniz.

Cihan Bey: Hoş geldiniz, Esra Hanım! Buyurun, oturun!

Esra: Teşekkür ederim. Hoş bulduk, efendim!

Cihan Bey: Size, ben yardımcı olacağım. Özgeçmişinizi okudum Esra Hanım. Sizin gibi iyi Almanca bilen, deneyimli birine çok ihtiyacımız var. Almanya'da ekonomi okudunuz, değil mi?

Esra: Evet, uzun yıllar Almanya'da yaşadım, üniversiteyi orada bitirdikten sonra altı yıl bir bankada çalıştım. Dört yıldır çalışmıyorum.

Cihan Bey: Sizinle çalışabiliriz. Ne zaman işe başlayabilirsiniz?

Esra: Ben yarın Almanya'ya gidiyorum çünkü eşim ve kızım hala Almanya'da. Eşyalarımızı toplayacağız, evimizi kiraya vereceğiz, dostlarımızla vedalaşacağız. Daha sonra kızım ve eşimle birlikte Türkiye'ye döneceğiz. Yani on beş yirmi gün sonra işe başlayabilirim.

Cihan Bey: Önemli değil, bir Alman firmasıyla yeni bir sözleşme imzalayacağız. Alman yöneticiler önümüzdeki ay gelecekler ve on beş gün kalacaklar. Onlarla siz ilgileneceksiniz.

Esra: Nasıl ilgileneceğim? Ne yapacağım?

Cihan Bey: Onlara şirketimiz hakkında bilgi vereceksiniz. Sözleşmenin şartlarını açıklayacaksınız. Boş zamanlarında onlara İstanbul'u gezdireceksiniz. Toplantılarda daima müdürümüzün yanında olacaksınız. Toplantılar geç saatlere kadar sürebilir.

Esra: Önemli değil. Çünkü kızıma anneannesi bakacak. Annem dört gözle torununu bekliyor.

Cihan Bey: Ne kadar güzel!

Esra: Almanya'da yanımda yardımcı hiç kimse yoktu. Kızımı kendim büyüttüm. İnşallah, İstanbul'da rahat edeceğim. Anne-me kızımı gönül rahatlığıyla emanet edebilirim. Gözüm arkada kalmayacak.

Cihan Bey: Sizi anlayabiliyorum Esra Hanım.

Esra: Ben şimdi gidebilir miyim? Yirmi gün sonra döneceğim, ücret konusunu o zaman görüşürüz.

Cihan Bey: Nasıl isterseniz Esra Hanım! Tanıştığımızı çok memnun oldum. İyi günler!

Esra: Ben de. İyi günler!

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Esra Hanım kiminle görüşüyor? Niçin?
2. Şirket Esra Hanım'ı işe alıyor mu?
3. Esra Hanım neden hemen işe başlamıyor?
4. Esra Hanım geç saatlere kadar çalışabilir mi?
5. Esra Hanım, fakülteyi kaç yıl önce bitirmiş?

3 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Esra, müdürle görüştü. ()
2. Esra Almanya'ya dönecek çünkü oradaki işleri yarım kalmış. ()
3. Esra'nın kızını, annesi büyütmüş. ()
4. Esra uzun yıllardan beri bir finans şirketinde çalışmış. ()
5. Esra, Alman şirketiyle sözleşme imzalayacak. ()

YA SİZ?

Siz hangi işlerde çalışabilirsiniz? Niçin? Açıklayalım.

DİL BİLGİSİ

Yeterlilik Fiili (Potentiality And Possibility)

Fiziksel ve zihinsel yeterliliği anlatmak için kullanılır.

The form used to tell physical or mental ability. "can, could, be able to"

Olumlu

fiil + (y)Abil + zaman ekleri + kişi eki

Örnek:

Ben bu problemi çözebilirim.

Begüm tarih sınavını geçebilmiş.

Bu akşam arkadaşlarla maça gidebileceğiz.

Artık Türkçe konuşabiliyorum.

Bugün bütün işlerimi bitirebildim.

Olumsuz-I

Yeterlilik fiilinin bu olumsuz biçiminde kişinin bir eylemi yapmaya gücü yetmemesi, başaramaması söz konusudur.

In this negative form the person is incapable of or ineffective to perform or complete an action.

fiil + -(y)A + -mA + zaman ekleri + kişi eki

Örnek:

O piyano çalamaz.

Ben İtalyanca konuşamıyorum.

Çok işim var. Seninle görüşemeyeceğim.

Trafik çok sıkıştı. Sinemaya zamanında gidemedik.

Onun sırrını kimseye anlatamam.

Olumsuz-II

Yeterlilik fiilinin bu olumsuz biçiminde tahmin söz konusudur.

This negative form refers to prediction.

fiil + -mA + (y)Abil + geniş zaman + kişi eki

Örnek:

Zehra yarın okula gelmeyebilir.

Yarın akşamki eğlenceye gelmeyebilirim.

Bu akşam dışarı çıkmayabiliriz çünkü Mehmetler gelebilir.

Seni aramayabilirim. Telefonumun şarjı bitebilir.

Çok kar yağıyor. Bu havada uçak kalkmayabilir.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Uçağa ancak taksiyle yetiş..... .
2. Bana biraz borç ver..... ?
3. Ali içneden çok korkuyor, kan tahlili için hastaneye git..... .
4. Şu gazeteyi bana ver..... ?
5. İşlerinizi ne zaman bitir..... ? Sizi o zaman arayayım.
6. Salondaki öğrenciler yabancı, sözlerinizi anla..... .
7. Bu hafta sonu dışarı, pazartesi çok önemli bir sınavım var.
8. Diziyi izle..... ama maçı izle..... .
9. Ben sana güven..... ama Arzu'ya güven..... .
10. Seni affet..... ama Ali'yi asla affet..... .

5 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Ali tenis oynayabilir mi?	a. Hayır, ama hafta sonu olabilir.
2. Kayak yapabilir misin?	b. Evet, çok lezzetli yemek yapar.
3. Julia İtalyanca konuşabilir mi?	c. Zannetmiyorum. Gitar derslerine yeni başladı.
4. Onları duyabiliyor musun?	ç. Evet, bütün rakiplerini her zaman yener.
5. Onun adını hatırlayabiliyor musun?	d. Hayır, kayamam, çok korkarım.
6. Cuma günü buluşabilir miyiz?	e. Hayır, çok gürültü var.
7. O yemek pişirebilir mi?	f. Hayır, hatırlayamıyorum.
8. Zeynep gitar çalabilir mi?	g. Evet, çok iyi konuşur.

DİNLEME

İŞ ARIYORUM

6 Metni dinleyelim. Hangi iş ilanı hakkında konuşuyorlar? İşaretleyelim.

YÜZEBİLİR MİSİNİZ?

Bir anaokuluna yüzme havuzu için cankurtaran arıyoruz. Çalışma gün ve saatleri hafta sonları ya da hafta içi öğleden sonralarıdır.

DANS EDEBİLİR MİSİNİZ?

Biz bir reklam şirketiyiz. Bir gösteri için halk oyunları ekibinde çalışmak üzere 18 -25 yaş arası gençler arıyoruz. Çalışma süresi günde beş saat olacaktır.

ALMANCA BİLİYOR MUSUNUZ?

Beş yaşındaki oğlum ve köpeğim için bakıcı arıyorum. Çalışma günleri pazartesi ve cuma akşamlarıdır.

7 Ayla neler yapabilir? Metne göre işaretleyelim.

1. Dans edebilir.	()
2. Yüzebilir.	()
3. Şarkı söyleyebilir.	()
4. Halk oyunları oynayabilir.	()
5. Almanca konuşabilir.	()
6. Hayvan bakabilir.	()
7. Çocuk bakabilir.	()

YAZMA

8 Arkadaşımızla birlikte aşağıdaki konuları içeren bir iş görüşmesi diyalogu yazalım.

- iş saatleri
- maaş
- iş
- tatil günleri
- iş yeri

KONUŞMA

9 Arkadaşlarımıza aşağıdaki gibi sorular soralım ve yeteneklerimizle ilgili konuşalım. Kendi yeteneklerimizi arkadaşlarımıza anlatalım.

- Siz de bir enstrüman çalabilir misiniz?
- Masa tenisi oynayabilir misiniz?
- Türk kahvesi pişirebilir misiniz?

ÜNİTE 6

NELER YAPABALİRSİNİZ?

B. LÜTFEN

çıkabilir miyim, kızabilir,
izin alamaz, yemek yiyebilirsiniz

-Pencereyi açabilir misin?

-Evet, açabilirim.

-Dışarı çıkabilir miyim?

-Evet, çıkabilirsin.

-Bugün kar yağabilir.

-Hafta sonu sinemaya gidebilirsiniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Cümleleri okuyalım. Örnekteki gibi izin, rica, tahmin ve tavsiye cümlelerini bulalım.

Belki İzmir'e gidebilirim. *Tahmin*

Anneciğim, bu akşam dışarı çıkabilir miyim?

Tekrar anlatabilir misiniz?

Taksim'de sinemaya gidebilirsiniz.

Benim için markete gidebilir misin?

Bugün hava kapalı. Yağmur yağabilir.

OKUMA

OTELDE

Kaya Bey: İyi günler! Bana yardımcı olabilir misiniz?

Resepsiyon Görevlisi: İyi günler efendim, memnuniyetle! Rezervasyonunuz var mı?

Kaya Bey: Evet, var. Dün gece telefonla rezervasyon yaptırdım.

Resepsiyon Görevlisi: Siz Murat Bey olabilir misiniz? İzmir'den?

Kaya Bey: Hayır! Benim adım Kaya İskender. Rezervasyonumu Çanakkale'den yaptım.

Resepsiyon Görevlisi: Çok özür dilerim Kaya Bey. Tek kişilik oda rezervasyonunuz var. Doğru mu?

Kaya Bey: Evet, doğru.

Resepsiyon Görevlisi: Kaç gece kalacaksınız?

Kaya Bey: Çarşambaya kadar kalabilirim. Bu konuda size ne zamana kadar bilgi vereyim?

Resepsiyon Görevlisi: Bize kararınızı salı gecesi bildirebilirsiniz. Saat 23.00'a kadar bizi arayabilirsiniz.

Kaya Bey: Tamam. Oda fiyatı nedir?

Resepsiyon Görevlisi: Gecelik 100 TL. Bu kayıt formunu da doldurabilir misiniz? Ödemeyi nakit veya kredi kartı ile mi yapacaksınız?

Kaya Bey: Kredi kartı ile. Ödemeyi şimdi yapabilir miyim?

Resepsiyon Görevlisi: Gerek yok. Çıkış işlemi yapmadan ödeyebilirsiniz.

Kaya Bey: Teşekkürler! Bir kaç soru daha sorabilir miyim?

Resepsiyon Görevlisi: Tabii, sorabilirsiniz.

Kaya Bey: Yemek için bana iyi bir lokanta tavsiye edebilir misiniz?

Resepsiyon Görevlisi: Çevrede çok lokanta var ama ben size otelimizin lokantasını tavsiye edebilirim. Aşçımız çok iyidir. Dünya aşçılık yarışmasında üçüncü oldu. Türk mutfağında uzman. Ayrıca İtalyan ve Fransız mutfağını da çok iyi biliyor.

Kaya Bey: Çok güzel! Lokantanız nerede?

Resepsiyon Görevlisi: Lokanta 12. katta. Bir de kafemiz var. Lobinin girişinde, sağda.

Kaya Bey: Çok teşekkürler, iyi geceler!

Resepsiyon Görevlisi: Rica ederim. Görevli arkadaş bagajınızı taşıyabilir. Oda numaranız 1215. Yarın görüşmek üzere, iyi geceler efendim!

2 Aşağıdaki cümlelerden hangilerinde rica, hangilerinde tahmin, hangilerinde izin isteme anlamı var? İşaretleyelim.

	<u>İZİN</u>	<u>RİCA</u>	<u>TAHMİN</u>
1. Ödemeyi şimdi yapabilir miyim?
2. Siz Murat Bey olabilir misiniz?
3. Bir kaç soru daha sorabilir miyim?
4. Bana bir lokanta tavsiye edebilir misiniz?
5. Bana yardımcı olabilir misiniz?
6. Bu kayıt formunu da doldurabilir misiniz?
7. Saat 23.00'a kadar bizi arayabilir.

YA SİZ?

Daha önce hiç otelde kaldınız mı? Otelin hangi özelliklerini beğendiniz, hangilerini beğenmediniz? Arkadaşımıza anlatalım.

DİL BİLGİSİ

Yeterlilik Fiili Fonksiyonları (Other functions of can modal)

İzin-Rica (Permission-request)

Örnek:

-Sınıftan çıkabilir miyim?

-Hayır, çıkamazsın.

Bana saati söyleyebilir misiniz?

Lütfen ekmeği uzatabilir misiniz?

Tavsiye (Suggestion)

Örnek:

İzmir'de Efes'i gezebilir, Meryem Ana Kilisesi'ni ziyaret edebilirsiniz.

Boş zamanlarında kitap okuyabilirsin.

Öğleden sonra tiyatroya gidebilirsin.

Göztepe'deki hastaneye gidebilirsin.

İhtimal-Tahmin (Possibility - Prediction)

Örnek:

-Bu gece yağmur yağabilir mi?

-Bu gece kar bile yağabilir.

Bu akşam toplantı olabilir.

Türkiye'de yaşayabilirim.

3 Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde rica, teklif, izin veya ihtimal anlamı var? İşaretleyelim.

	<u>RİCA</u>	<u>TEKLİF</u>	<u>İHTİMAL</u>	<u>İZİN</u>
1. İçeriye girebilir miyim?
2. Bana kalem uzatabilir misin?
3. Londra'ya 550 liradan ucuz bilet bulamayabilirsin.
4. Paltonuzu alabilir miyim, efendim!
5. Lütfen, telefonunuzu kullanabilir miyim?
6. Trafik çok yoğun, gecikebilirim.
7. Size bir fincan kahve ısmarlayabilir miyim?
8. Yarın akşam benimle yemeğe çıkabilir misin?
9. Saat onda gelebilirler.
10. Bana bu konuda yardımcı olabilir misiniz?
11. Sizi istasyona bırakabilirim.
12. Size yardım edebilir miyim?
13. Yarın yağmur yağabilir.

4 Aşağıdaki boşlukları, kelimeleri kullanarak yeterlilik fiiliyle dolduralım.

et- geç- iç- evlen- kullan- et- yap- iç- al- dolaş-

1. Üzgünüm fakat buraya arabanızı park
2. Bu yol tek yönlü, sadece giriş
3. Bazı ülkelerde 21 yaşından küçük gençler alkollü içki
4. Türkiye’de insanlar 18 yaşından sonra ehliyet
5. Boğaz’dan otobüsle veya vapurla
6. Uçuş süresince sigara
7. Türk vatandaşları Avrupa ülkelerinde pasaportsuz seyahat
8. Türkiye’de 18 yaşınızı doldurmadan
9. Taksiler şehir merkezindeki metrobüs ve tramvay yolunu
10. Siyasetçiler ve ünlü sanatçılar rahatça sokakta

DİNLEME

İLK YOLCULUK

5 Metni dinleyelim ve aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Alex neden para bozdurmak istiyor?
2. Alex otele gitmek için niçin otobüs yerine taksiyi tercih ediyor?
3. Havaalanında bankalar saat kaçta kadar açık?
4. Alex niye E-5 yolunu tercih etmiyor?
5. Alex niçin acele ediyor?

6 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Otobüsler şehir merkezine yarım saatte bir kalkıyor. ()
2. Alex’in otobüse binmesine gerek yok çünkü şehir merkezi çok yakın. ()
3. Taksi şehir merkezine 15 TL’ye gidiyor. ()
4. Alex’in bavulları çok ağır. ()
5. Şehir merkezine iki gidiş yolu var, onun için trafik yoğun değil. ()
6. Alex’in arkadaşları her an gelebilir. Taksiye gerek yok. ()
7. Alex acele ediyor çünkü bankalar kapanabilir. ()

YAZMA

7 Aşağıdaki konulardan birini seçelim ve bu konuda 10 tavsiye yazalım.

- Genç bir insanın yaşlı bir insana yardımcı olması için neler tavsiye edebilirsiniz?
- Fakir insanlara yardım etmek için ne yapabiliriz?
- Okulda başarılı olmak için neler yapabilirsiniz?

KONUŞMA

8 Aşağıdaki konular hakkında konuşalım.

- Yoksullar için neler yapabiliriz?
- Daha güzel bir dünya için neler yapabiliriz?
- Mutlu olmak için neler yapabiliriz?
- Nasıl huzurlu bir aile olabiliriz?

ÜNİTE 6

NELER YAPABALIRSİNİZ?

C. GÖRMEYEN GİTMEYELİM

konuşup, beklemeden, oturup,
gülmeden, sevinip, çıkmadan

-Taksim'e gidip yemek yiyeceğim.
-Bana uğramadan eve gitme.
-Alışveriş yapmadan eve gittim.
-O, yalan söylemeden duramaz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki resimler ile cümleleri eşleştirelim.

Galata'ya gidip Galata Kulesi'ni gezelim. () Boğaz'a gidip Rumelihisarı'nı gezelim. () Ortaköy'e gidip kumpir yiye-
lim. () Üsküdar'a gidip Kız Kulesi'ne çıkalım. () Sultanahmet'e gidip Sultanahmet Camisi'ni ziyaret edelim. ()

1

2

3

4

5

OKUMA

YAĞMURLU BİR GÜNDE İSTANBUL'DA NELER YAPABİLİRSİNİZ?

Üsküdar'dan vapura binebilirsiniz.

İstanbul'da vapurla hoşça vakit geçirmek için pek çok yol var. Şehrin kalabalığından kaçmak için en uygunu, Boğaz veya Adalar hattı. Ayrıca Kadıköy-Karaköy veya Beşiktaş-Karaköy hatlarını deneyebilirsiniz. Akşamüstü, Topkapı Sarayı'nın ardından güneşin batışını görmek çok güzel. Güverteye sıkı giyinip çıkacaksınız, bir de çay söyleyeceksiniz. İsterseniz martıların simit atabilir, Adalar'da veya Anadolu Kavağı'nda ise balık yiyebilirsiniz.

Taksim-Tünel gezisi yapabilirsiniz.

Taksim'de sabah saatlerinde yürüyün. Kitapçılara, müzik mağazalarına, vitrinlere bakabilirsiniz, İnci'de dinlenip profiterol yemediğiniz yolunuza devam etmeyin. Arada sırada yoldan çıkıp ara sokakları da gezebilirsiniz çünkü buraları İstanbul'un en eski yerleşim yerlerindedir. Ara sokaklardaki tarihî yapıların taş işçiliğine hayran olabilirsiniz. Daha sonra Galata'ya doğru yürüyüp Galata Mevlevihanesi'ni, Galata Kulesi'ni ve Perşembe Pazarı'ndaki Arap Camisi'ni ziyaret edebilirsiniz. Galata Kulesi'nden Ayasofya'yı, Sultanahmet'i, Topkapı Sarayı'nı, Kız Kulesi'ni, Marmara Denizi'ni, Boğaz'ı görebilirsiniz.

Kapalıçarşı'yı gezebilirsiniz.

Yağmurlu ve soğuk bir günde, hem sıcak ve kuru hem de renkli ve cazibeli bir yer Kapalıçarşı. Sokaklarını ve hanlarını keşfedip ışıl ışıl, rengârenk, yüzlerce ürün arasında dolaşabilirsiniz. Buralarda zamanın nasıl geçtiğini anlayamayacaksınız. Soluklanmak için Fes Cafe'yi ya da Şark Kahvesi'ni tercih edebilirsiniz.

Taksim'de kahve içebilirsiniz.

Taksim Meydanı, İstanbul'un sembolü ve tüm şehrin en önemli buluşma noktası. Meydana karşı bir kafede oturup sağda Atatürk Kültür Merkezi'ni, solda çiçekçileri ve karşınızda Gezi Parkı'nın önündeki insan trafiğini seyredip enfes bir fincan kahve yudumlayabilirsiniz.

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

Vapurda neler yapabiliriz?

- Akşamüstü gün batımını seyredebiliriz. ()
Film seyredebiliriz. ()
Boğaz gezisi yapabiliriz. ()

Taksim’de neler yapabiliriz?

- Taksim’de kitapçılara, müzik mağazalarına, vitrinlere bakabiliriz. ()
Ara sokaklardaki tarihî yapıları görebiliriz. ()
Taksim’de faytona binebiliriz. ()

Kapalıçarşı’da neler yapabiliriz?

- Yağmurlu ve soğuk bir günde Kapalıçarşı’ya sığınabiliriz. ()
Çocuklar oyun parkında oynayabilir. ()
Sokaklarını, bedestenlerini ve hanlarını keşfedebiliriz. ()

YA SİZ?

Siz ülkenizdeki turistlere ne gibi tavsiyelerde bulunabilirsiniz? Öncelikle hangi şehirleri görmelerini tavsiye edersiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller (-(y)Ip, -mAdAn)

fiil + (y)Ip

-(y)Ip eki birbirini takip eden iki işi, aynı özne yapıyorsa genellikle zaman ve kişi ekleri ikinci fiilin yanına, “-(y)Ip” eki de birinci fiilin yanına getirilir.

We use this suffix when two actions following each other are performed by the same subject, the requisite suffixes are added, in general, to the second verb-stem and -(y)ip to the first one.

Örnek:

- Bu gün okula gidip sınav sonuçlarını öğrenelim.
Çarşıya çıkıp alveriş yapmayacak mıydık?
Aşşelerle pikniğe gidip bu güzel günün tadını çıkaralım.

3 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Merak etme, geç kalmam! Çabucak git..... ge-
lirim.
2. Annesi yere düşen çocuđu elinden tut.....
kaldırdı.
3. Durmadan konuş..... herkesi rahatsız etme.
4. Dün akşam o kadar yorgundum ki hemen eve
git..... uyudum.
5. Sen burada bekle. Ben jeton al..... geleyim.

4 Aşağıdaki cümleleri “-(y)Ip” zarf-fiil ekiyle birleştirelim.

1. Biz kahvelerimizi bitirdik. Kafeden ayrıldık.
.....
2. Ankara’ya gidecek. Genel müdürle görüşecek.
.....
3. Aslı, veznedenden parayı aldı. Parayı saymaya başladı.
.....
4. Mert şirkete telefon etti. Müdürle konuşmak istedi.
.....
5. Gözlüğünü çıkardı ve masanın üzerine koydu.
.....

Zarf-Fiil (-mAdAn)**Fiil + mAdAn**

Yan cümlecikteki işin yapılmadığını, temel cümledeki işin yapıldığını anlatmak için kullanılır.

The one in the dependent clause is used to tell that the function or activity is not performed, yet the one in the independent clause indicates that the function or activity is completed.

Örnek:

Yemek yemeden evden çıktım.

Kantinde bir şeyler yemeden sınıfa gelmez.

Annemden izin almadan bir yere gidemem.

5 Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Anneannem güneş doğ..... uyanır.
2. Bütün gece hiç uyu..... televizyon izlediler.
3. Bana uğra..... İstanbul'dan ayrılmışlar.
4. O kadar yorgundum ki müdürle görüş..... oradan ayrıldım.
5. Derslerini bitir..... arkadaşına gidemezsin.

6 Aşağıdaki cümleleri “-mAdAn” zarf-filiyle birleştirelim.

1. Hemen biletlerinizi almayın. Önce nereye gideceğinize karar verin..
.....
2. Hemen televizyon seyretmeyin. Önce ödevlerinizi yapın.
.....
3. Bu kâğıt mendili hiç kullanmadım. Önce size veriyorum.
.....
4. Minicik kedi uzun bir süre hiç kımıldamadı. Etrafına hayretle baktı.
.....
5. Farkında olmadı. Heyecanla arkadaşına yüksek sesle bir şeyler anlatıyordu.
.....

DİNLEME**AYAKÜSTÜ YEMEKLER****7 Aşağıdaki yiyeceklerin adlarını biliyor musunuz?****8 Metni dinleyelim. Metinde hangi yiyeceklerden bahsedilmiştir? İşaretleyelim.**

a. simit	()	e. lahmacun	()
b. kokoreç	()	f. balık	()
c. döner	()	g. açma	()
ç. etli ekmek	()	ğ. midye dolma	()
d. sandviç	()	h. dürüm	()

9 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Gözlemenin içine et, peynir ve sebze konur. ()
2. Tostun içinde peynir, sucuk, salam vardır. ()
3. Lahmacunun içinde domates ve peynir vardır. ()
4. Midye dolmasının içinde pilav vardır. ()
5. Lahmacun, Doğu Anadolu'da yaygın bir yiyecek türüdür. ()
6. Kumpir, ayranla tüketilir. ()
7. Simit, susamlı halka şeklinde bir ekmek çeşididir. ()
8. Sokaktaki insanlar ayaküstü bir şeyler yiyip işine gider. ()
9. Büfelerde salamlı sandviç bulamazsınız. ()
10. Yiyeceklerin hepsi taze ve günlükür. ()

YAZMA**10 Yabancı bir şehirde başınıza neler gelebilir?**

Örnekteki gibi cümleler yazalım.

Dikkat et! Çantayı çalabilirler.

KONUŞMA**11 Sizin ülkenizde hangi yiyecekler ayaküstü yenir?**

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

HALK OYUNLARI

Zeybek

Batı Anadolu'nun her yerinde "Zeybek" türündeki oyunlar görülür. Tek kişi ya da birkaç oyuncunun çember şeklinde dizilmesiyle oynanır. Zeybek, cesur bir adamı temsil eder. Zeybek oyununda dansçı, kollarını omuz hizasında, elleri başıyla aynı hizada, iki yana doğru açar ve bazı oyunlarda kollarını dirseklerden hafifçe kırar. Büyük adımlar atarak ağır ağır hareket eder. Ara sıra yere doğru eğilip bir dizini yere dokundurur. Bu, dansın belirgin hareketlerindedir.

Tango

Tango, Buenos Aires'de ilk defa 1865 ile 1880 arası ortaya çıkmıştır. Tangoyu alt sınıf, yani fakir halk yaratmıştır. Tango müziği, belirgin bir şekilde içerisinde hırçınlık, asilik, küstahlık gibi bazı duygular ile kalp kırıklıkları ve paramparça hayaller neticesinde bir melankoli taşır. Arjantin Tango, Avrupa'ya 20. yüzyılın başlarında, gemilerle Fransa'ya gelen Arjantinli tangocular tarafından taşınmıştır.

Afrika Dansı

Afrika dansı, toprak ana, doğa, yeryüzü ve atalara teşekkür ve saygıyı içeren sembolik hareketlerden oluşur. Afrika dansı, vücudun her tarafını özgürce oynatmayı hedefler. Afrika dansları genelde bacaklar bükülü, hafif yaylanmayı içerir. Afrika danslarında oldukça neşeli ve enerjik hareketler vardır. Afrika dansı, vücudunuzu esnetip güçlendirir. Bütün vücudu forma sokar. Bu dans tüm vücudu çalıştırmayı hedefler.

Sizin ülkenizde ne tür danslar var? Anlatalım.

SINIF DİLİ

1. Örneklere bakalım. Cümlelerin anlamlarını öğrenelim.

1. Ben tenis oynayabilirim. yetenek
2. Pencereyi açabilir misin? rica
3. Sigara içebilir miyim? izin
4. Alışverişinizi Kapalıçarşı'dan yapabilirsiniz. tavsiye
5. Şemsiyeni al, öğleden sonra yağmur yağabilir. ihtimal

2. Aşağıdaki cümlelerin görevlerini yazalım.

1. Burada oturabilir miyim? (.....)
2. Odayı toplamak için eşyalarını şuraya koyabilirsin. (.....)
3. Müdür her an gelebilir. (.....)
4. Ben yüzemem. (.....)
5. Bana şu kitabı getirebilir misin? (.....)

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir hayvan seçelim. Kimseye söylemeyelim. Arkadaşlarımıza o hayvanın özelliklerini anlatalım. Arkadaşlarımız o hayvanın ne olduğunu tahmin etsin.

Örnek:

Ben Afrika'da ve Asya'da yaşarım. Ağırlığım 6 tona kadar ulaşabilir. Burnum hortum şeklindedir. Onunla su içebilirim, onunla çevremdeki bütün kokuları alabilirim. Bilin bakalım, ben kimim?

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşluklar için en uygun seçeneği işaretleyelim.

- Dün akşam rahat
a. uyumam b. uyuyabilmedim c. uyuyamadım ç. uyuyamam
- Bu kelimenin anlamını sözlükten
a. bulabilmedin iz b. bulayamadınız c. bulmayadınız ç. bulabilirsiniz
- Mutfaktan bana da su ?
a. getirebilir misin b. getirebilirsin c. getirmeyebilir ç. getirebilirsin mi
- Taksim'e çanta alacağım.
a. gitmiş b. gidip c. gider ç. gitmez
- Onunla bu sorunu çözebilirsin.
a. konuşurup b. konuşursun c. konuşup ç. konuşmaz

2. Aşağıdaki cümleleri “-(y)Ip” ve “-mAdAn” zarf fiil ekiyle birleştirelim.

- Çocuklar hiç kıılmadılar. Filmi seyrettiler.
.....
- Murat, şişedeki meyve suyunu bardağa koymadı. Hemen içti.
.....
- Annem ocağı söndürmüştü. Evden çıkmış.
.....
- Oğlum kapıyı kilitlememiş. Evden gitmiş.
.....

3. Aşağıdaki kelimeleri boşluklara yerleştirelim.

gidemedim çalmadan etmeden çıkıp aldırıp yazıp bırakıp gelemedi
beklemeden gelmeden bırakıp beklemeden ısıtmadan görmeden

Nihayet bu sabah saatim uyandım. Hemen kahvaltı evden otobüs durağına gittim. Çok fazla otobüse bindim. Yarım saat sonra ofisteydim. Ofiste sadece müdürün sekreteri Semra vardı. Çok şanslıydım. Müdür Bey henüz gelmemiş. Eşini ve çocuklarını havaalanına gelecekti. Dün iş arkadaşım Ayşe hastaydı, işe Onun işleri de bana kaldı. Bugün, dünkü yarım işlerimin bir kısmını Müdür bey bitireyim. İşler o kadar yoğun ki Ayşe de tam zamanında hastalandı.

Dün akşam saat 09.30'da bazı işleri yarım eve gittim. Evde kimsecikler yoktu. Anneler beni dayımlara gitmişler. Bana da not bırakmışlar: “Yemek, hazır! Buzdolabından çıkar! Üşenme, sakın yemeği yeme. Sonra sen de dayımlara gel.”

Ben yorgun yorgun geç saatlere kadar çalışayım. Onlar bana not bir de gezmeye gitsinler. Ooh, ne âlâ! O kadar yorgundum ki dayımlara Yemekten sonra televizyonun karşısına geçtim. Dün akşam benim çok sevdiğim dizi “Yalan Dünya” vardı. Onu seyrettim. Fakat dizinin sonunu uyumuşum. Anneler gelmiş, beni koltuktan yatağıma götürmüşler ama ben hiç bir şey hatırlamıyorum. Ölü gibi uyumuşum ama iyice de dinlenmişim. Onun için bu sabah saatim çalmandan uyandım.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Gazete ilanlarını, faksları, okuyabilirim.	1	2	3	4	5
2. Tarifeleri okuyup gezi planları yapabilirim.	1	2	3	4	5
3. Bir şeyi sevip sevmediğimi nedenleriyle açıklayabilirim.	1	2	3	4	5
4. Bildiğim bir konuyu anlatabilirim.	1	2	3	4	5
5. Alışkanlıklar hakkında soru sorabilir, cevap verebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

acele
açma
alkollü
anlam
ayaküstü
ayran
bagaj
bakıcı
bedesten
brıç
çamaşır
çatal (yiycek)
çıkış
dekoratif
deneyim
desen
döviz
düğün
ehliyet
ekip
geleneksel
gözleme
gürültü
güverte
han
hat
hazır
heyecan
İhtiyaç
ilan
izin
karar
katmer
kestane
kokoreç
konu
köfte
kumpir
lahmacun

lazım
martı
mutlaka
nakit
öncelik
öneri
pide
poğaç
rahat
rakip
refah
sanatçı
sandal
seyir
sıkışık
sınır
simit
siyasetçi
sözleşme
süre
şekerleme
şiddet
şirket
tavla
tavsiye
tecrübe
terlik
tost
ud
ünlü
vakıf
vatandaş
vezne
yalan
yaygın
yoğun

FİİLLER

ara vermek
batmak
bilgi vermek
bitirmek
borç vermek
burs vermek
çekinmek
çözmek
dayanmak
denemek
destek vermek
devam et
dikiş dikmek
dikkat etmek
doymak
farkında olmak
gecikmek
gitar çalmak
giyinmek
göz kırpmak
güvenmek
hoş görmek
hüküm vermek
ıslık çalmak
ilgilenmek
inanç
izlemek
kaybolmak
kaymak
kımıldamak
kızlemek
kredi almak
kutlama
mola vermek
neden olmak
para bozdurmak
problem çıkarmak

sığmak
sıkıntı çekmek
soluklanmak
şişirmek
takip etmek
uzatmak
ütülemek
vedalaşmak
yatıştırmak
yenmek
yetişmek
zannetmek

DİNLEME METİNLERİ

1A - (s. 11)

Harun: Alo!

Ömer: Efendim!

Harun: Merhaba Ömer. Şu an otoparkta-
tayım. Spor salonuna nasıl gelebilirim?

Ömer: Harun, şimdi otoparktan çık ve
sağa dön.

Harun: Burası Atatürk Caddesi sanırım.

Ömer: Evet, oradan Şifa Hastanesi'ne
kadar yürü.

Harun: Evet, hastaneyi görüyorum şu
anda.

Ömer: Şimdi oradan karşıya geç ve
Halk Kütüphanesi'nden sola dön.

Harun: İstiklal Caddesi'ne mi giriyorum?

Ömer: Evet, oradan da dosdoğru ilerle.
Gül Çiçekçisi'ni ve Atatürk Lisesini geç.

Harun: Bahar Büfesi'ni görüyorum.

Ömer: İşte oradan sağa dön ve yolun
karşısına geç.

Harun: Süper! Gençlik Spor Salonunun
önündeyim.

Ömer: Gel, haydi.

Harun: Tamam, giriyorum şimdi. Görüşürüz.

Ömer: Görüşürüz.

1B - (s. 15)

Hande: Gelecek ay tatile çıkıyoruz kızlar,
biliyorsunuz. Nereye gidelim?

Gözde: Ben uzun zamandır Kapadokya'yı
görmek istiyorum. Bence oraya
gidelim.

Canan: Kapadokya yazın çok sıcak oluyor
ve orada deniz yok. Antalya'ya
gidelim.

Zeynep: Antalya da çok kalabalık. Bence
güzel bir Karadeniz turuna çıkalım.

Hande: Oralari çok merak etmiyorum
açıkçası. Bence en iyisi İzmir'e gidelim.

Önce Kuşadası'nda denize girelim, sonra
Efes'i ve Afrodiasis'ı gezelim. Son iki
gün de Balıkesir'e Cunda Adası'na
gidelim. Orası oldukça sakın ve huzurlu
bir yer.

Gözde: Bence harika bir fikir!

Canan: O zaman öğleden sonra tatil
için alışveriş yapalım.

Hande: Haydi kızlar hemen hazırlanalım!...

1C - (s. 19)

Candan: Biliyor musun? Merve evleniyor.

Suna: Aaaa! Kiminle? O uzun boylu, yeşil
gözlü, Ankaralı çocukla mı?

Candan: Hayır, onunla evlenmiyor.
Mert'i tanıyor musun?

Suna: Mert mi? O da kim?

Candan: Hani orta boylu, siyah gözlü,
uzun saçlı, hafif sakallı, şişman ve akıllı
bir çocuk var ya, bizim okulda öğretmenlik
yapıyor.

Suna: Gerçekten mi! Harika! Merve'yi
çok seviyorum, hep mutlu olsun inşallah.

2A - (s. 26)

Fatih Sultan Mehmet: Fatih Sultan
Mehmet 29 Mart 1432'de Edirne'de
doğdu. İyi bir komutan ve idareciydi.
1481 yılına kadar hükümdarlık yaptı.
20 yaşında Osmanlı padişahı oldu. Fatih
Sultan Mehmet, İstanbul'u fethetti.
Fatih ünvanını aldı.

Guglielmo Marconi: Bologna yakınındaki
evinin tavan arasında radyo için deneyler
yaptı. Havadan mesaj göndermek için
radyo dalgalarını kullandı.

Uzak yerler arasında telsiz iletişimini
sağlamak için radyoyu icat etti. Sonraki

sekiz yıl içinde Atlas Okyanusu üstünden
4.800 km'den daha uzağa radyo sinyalleri
gönderdi.

Orhan Pamuk: Orhan Pamuk 1952'de
İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi'nde
gazetecilik okudu. Pamuk, yirmi üç yaşından
sonra romancı olmak istedi ve her şeyi
bıraktı. Kendini evine kapattı. Romanlar
yazdı. İlk romanı Cevdet Bey ve Oğulları'nı
1982'de yayımladı ve romanıyla ödüller
aldı. Orhan Pamuk 2006 yılında Nobel Edebiyat
Ödülü'nü aldı ve bu ödülü kazanan tek Türk
oldu.

2B - (s. 30)

Ali: Geçen hafta neler yaptın?

Mehmet: Hiçbir şey yapmadım. Evdeydim

Ali: Neden dışarıya çıkmadın? Hava çok
güzeldi.

Mehmet: Çünkü biraz hastaydım. Sen
neler yaptın?

Ali: Ben cumartesi sinemaya gittim.

Mehmet: Hangi filmi izledin?

Ali: Filmin adı "Uzak"tı.

Mehmet: Filmi beğendin mi?

Ali: Çok beğendim. Muhteşem bir film
di.

Mehmet: Filmin konusu neydi?

Ali: Filmin konusu yalnızlıktı.

Mehmet: -Pazar günü neler yaptın?

Ali: Pazar günü kardeşim ve eşi bize
geldi. Onlarla oturduk. Bu yüzden dışarıya
çıkmadık.

Mehmet: Kardeşin İstanbul'da mı oturuyor?

Ali: Evet, Kadıköy'de oturuyor.

Mehmet: O ne iş yapıyor?

Ali: Öğretmenlik yapıyor. Üniversite-
den bir sene önce mezun oldu.

Mehmet: Ne öğretmeni?

Ali: Türkçe öğretmeni.

Mehmet: Onun eşi de çalışıyor mu?

Ali: Evet, onun eşi de öğretmen. Onlar iki sene önce evlendiler.

Mehmet: Onların çocukları var mı?

Ali: Henüz yok.

2C - (s. 33)

1.Devlet Tiyatrolarından 6 Yeni Oyun Daha Sanatseverler, devlet tiyatrolarında aralık ayında 6 değişik sahnede 6 yeni oyunla buluştu.

2."Yalan İçinde Yalan" Kahkahaya Boğdu

'Yalan İçinde Yalan' isimli oyun Bodrum'da izleyiciyle buluştu.

3.Kolesterol İlacı Tartışmasına Uzmanlar Noktayı Koydu

Türk İç Hastalıkları Uzmanlık Derneği, reçeteli kolesterol düşürücü ilaçları satışa çıkardı.

4.Çocuklara Ödülle Sebze Yedirin

Okul öncesi dönemdeki çocuklar, havuç ve kereviz gibi sebzeleri sevmiyorlar. Doktorlar bu sebzeler için yeni vitamin listesini çıkardı.

5.Cildinizi Koruyan 1 Dakikalık Mucizeler

Muhteşem görünmek için saatlere ihtiyacınız yok. Bayanlar bu yeni bitkisel formülü kullandılar ve çok memnun kaldılar.

6.Alkol ve Madde Bağımlılığı Masaya Yatırıldı

Ulusal Alkol ve Madde Bağımlılığı Kongresi'ne 8-11 Aralık 2011 tarihleri arasında ev sahipliği yaptı. Önemli gelişmeler oldu. Gelecek yıl sekizincisi olacak.

3A - (s. 41)

-Gençler üniversiteye sınavsız girecekler.

-Her ailenin kendine ait evi ve arabası olacak.

-Üniversite mezunu herkes çok kolay iş bulacak.

-Artık herkes uçakla çok ucuza yolculuk yapacak.

-İstanbul – Ankara arası sadece 30 dakika olacak.

-Her semtte alışveriş merkezi olacak.

-Herkes vizesiz ülkelerarası seyahat edecek.

-Trafik yoğunluğu azalacak. Uçan arabalar olacak.

-Okullar 4 ay tatil olacak.

-Herkes günde sadece 4 saat çalışacak.

-Her bayramda 15 gün tatil olacak.

-Telefon faturası olmayacak. Herkes ücretsiz konuşacak.

3B - (s. 44)

Benim adım Şükrü. 65 yaşındayım ve yarın doğum günüm. Oğlum doğum günümde bizi hayalimdeki tatile götürecektir. Hayalimdeki tatile oğlum, gelinim ve torunum da gelecek. Ben ve eşim, oğlum, gelinim ve torunumla beraber İzmir 'de yaşıyoruz. Şimdi emekliyim.

Bütün aile, birlikte karar verdik ve en sonunda hayalimdeki tatil yerine gitmek için anlaştık. Ama şimdi nereye gideceğiz? Bunu ben size söylemeyeceğim. Orasını siz tahmin edeceksiniz. İşte sizin için bazı ipuçları:

Rezervasyonu oğlum yapacak, biletlerimizi alacak. Orası Türkiye'nin dışında bir yer uçakla yaklaşık 10 saatte gideceğiz.

Genellikle eşim valiz hazırlıyor. Ben de ona yardım ediyorum. Valize yazlık kıyafetlerimizi koyacak çünkü orası çok sıcak bir yer. Orada çok güzel sa-

hiller var. Sahilde kumda yatacağım ve bol bol güneşleneceğim çünkü benim romatizmam var. Orasının havası çok nemli, Pasifik Okyanusu kıyısında bir yer. Orada aniden yağmur yağıyor onun için yağmurluklarımızı da yanımıza alacağız. Borubodur Tapınağı'nı ve diğer tapınakları ziyaret edeceğiz.

Okyanusa dalacağız. Okyanustaki çeşitli balıkları ve yosunları göreceğiz.

Oranın halkı gibi biz de yöresel gömlekler giyeceğiz. Lokantada balık yiyeceğiz. Ev dekorasyonu için ahşap ürünler ve özellikle bambu bahçe mobilyaları alacağız. Bembeyaz kumlu plajlarını gezeceğiz. Yanardağların eteklerindeki pirinç tarlalarını göreceğiz. Oradaki halkın yöresel dansları eşliğinde eğleneceğiz. Değişik soslu ve baharatlı özel yemeklerinin tadına bakacağız.

3C - (s. 47)

Türkiye genelinde bu hafta sıcaklıklar 5 derece kadar düşecek. Bazı bölgeler geçen haftaki gibi yağışlı, bazı bölgeler bulutlu olacak. Bu hafta yurdun genelinde yağışlar artacak sıcaklıklar azalacak. İstanbul 17 derece olacak. Hava yağışlı ve parçalı bulutlu olacak. Rize de yağış bu hafta etkisini gösterecek ve sıcaklık 13 dereceye düşecek. Antalya'da sıcaklık her zamanki gibi artacak. Bu hafta Antalya'da yağış olmayacak. Gaziantep'te ise geçen haftaki gibi hava parçalı bulutlu ve sıcaklık 19 derece olacak.

4A - (s. 55)

Merhaba sevgili dinleyiciler, Pili Radyo'ya hoş geldiniz! Keyifler nasıl? Umarım herkes çok iyidir. Eminim hepiniz bugünkü konumuzu merak ediyorsu-

nuz, sizi fazla bekletmeyeyim. Acaba pek çoğumuzun tanıdığı ve sevdiği ünlüler, ünlü olmadan önce ne iş yapıyordu? Yeşilçam'ın yakışıklı aktörlerinden Tarık Akan'ın oyuncu olmadan önce cankurtaran olduğunu biliyor muydunuz? Gülüşü ve "Özel Bir Kadın" filmiyle ünlü Julia Roberts'ı hepimiz tanıyoruz, Julia Roberts, biz onu tanımadan önce dondurma satıcısıymış. Minik Serçemiz Sezen Aksu santral görevlisi, Tarkan ise ünlü olmadan önce tezgâhtar olmuş. Mickey Mouse'un babası Walt Disney, Mickey doğmadan önce ambulans şoförüymüş, ünlü Hollywood oyuncusu Nicholas Cage ise sinemada patlamış mısır satıyormuş. Albümleri milyonlar satan İbrahim Tatlıses şarkıcı olmadan önce inşaat işçisiymiş, Ebru Gündeş ise konfeksiyon işçisiymiş, belki de Ebru Gündeş'in yaptığı bir tişörtü giydiniz, kim bilir... Daha bitmedi, Jim Carrey ünlü olmadan önce apartman görevlisiymiş ve dünya starı Madonna ise şarkıcı olmadan önce kasiyermiş... Belki birkaç sene sonra benim için "ünlü olmadan önce radyocuymuş" dersiniz, kim bilir...

4B - (s. 59)

Yeryüzünde insanlar yokken cinler varmış. Bu cinler aynı insanlar gibi yaşıyorlarmış. Onlar da evlenirmiş, eğlenceler yaparlarmış. Bir gün bir cinin oğlu başka bir cinin kızına âşık olmuş. Kızın babası oğlana "Kızım için dünyanın en güzel yerinde güzel bir saray yaptır!" demiş. Oğlan da çaresiz bütün dünyayı dolaşmış ve dünyanın en güzel yerini aramış. Bir gün İstanbul'a gelmiş. Dünyanın en güzel yerinin İstanbul olduğunu görmüş ve burada bir saray

yaptırmış. Sonra kızın babasına haber göndermiş. Kızın babası İstanbul'a gelmiş, hem saraya hem de İstanbul'a hayran kalmış ve delikanlının kızıyla evlenmesine izin vermiş. Bundan sonra insanlar "Dünyanın en güzel yerlerinden biri Boğaziçi'dir" demişler ve buraya İstanbul'u kurmuşlar.

4C - (s. 63)

Şebnem: Biliyor musun? Dün gece çok ilginç bir rüya gördüm, hâlâ etkisi altındayım.

Tülin: Hayrolsun inşallah, ne gördün?

Şebnem: Rüyamda kendimi bir yangının ortasında gördüm. Komşumuzun çocuğuna bakmak için evine gitmişim. Orada acıktım, mutfağa girip kendime yemek yapmaya çalıştım. Ama ocağı bir türlü yakamadım. Ocağın altındaki fırından birden alevler yükseldi ve her yeri sardı. Büyük bir yangın çıktı. Ben de söndürmeye çalıştım ama alevler daha da büyüdü ve oradan kaçtım. O sırada uyandım. Sence bu ne anlama geliyor?

Tülin: Gel, internetten rüya tabirlerine bir bakalım. Bak, rüyada yangın görmek hem işte başarı hem de zorluk demekmiş. Sanırım bir işi zor bir şekilde başaracaksın. Rüyanda duman gördün mü?

Şebnem: Evet, gördüm. Bunun bir anlamı var mıymış?

Tülin: Rüyada beyaz duman görmek herkesle ilgili bir başarı demekmiş. Siyah dumanlar ise büyük dertmiş. Sen ne renk gördün?

Şebnem: Evin içinde siyah dumanlar vardı. Şu aralar işte yeni bir proje hazırlıyorum. Sanırım biraz problem yaşayacağım.

Tülin: Ama bence bunlara çok inanma, yoksa "Gerçekten bu problemler olacak." diye düşüneceksin.

Şebnem: Haklısın galiba. Çok düşünmemeliyim.

5A - (s. 71)

TAYLAND

Tayland sıcak ve nemlidir. Hazirandan ekime kadar tropik yağmurlar yağar. Kasım-şubat serin geçer. Mart, nisan, mayıs ayları çok sıcak olur. İnsanlar genellikle ince ve yazlık kıyafetler giyer.

MOĞOLİSTAN

Moğolistan az yağış alır. Yazın çok sıcak, kışın çok soğuk olur. Kışın nehirler ve göller donar. Moğolistan'da kum ve toz fırtınaları olur.

NORVEÇ

Norveç çok soğuktur. Norveç'te çok kar yağar. Kış mevsimi uzun olur.

TÜRKİYE

Türkiye'de dört mevsim yaşanır. Türkiye'nin üç tarafı denizlerle çevrilidir. Türkiye'nin orta ve doğu bölgesi kış aylarında çok soğuk, yaz aylarında çok sıcak olur. Diğer bölgelerinde ılıman bir iklim vardır.

MALİ

Mali çok sıcaktır. Mali'de yağmur az yağar. Hiçbir zaman kar yağmaz. Kurak bir iklimi vardır. Mali'de bir çöl vardır ve buraya hiç yağmur yağmaz.

5B - (s. 74)

MANAVDA

Semra Hanım: İki kilo domates verir misiniz?

Manav: Hemen tartıyorum... Buyurun. Biber ister misiniz?

Semra Hanım: Hayır, ama elma istiyorum. Bir kilo da elma tartar mısınız?

Manav: Tabi. Başka bir şey ister misiniz?

Semra Hanım: Sağ olun. Hayırlı işler.

SOKAKTA

İhtiyar: Delikanlı bakar mısın? Bu paketler çok ağır; benim için biraz taşırmısın? Evim şurada.

Genç: Tabi amca, taşıyım.

İhtiyar: Sağol evladım. ... İşte geldik. Benim gözlerim iyi görmüyor. Rica etsem kapıyı açar mısın? Anahtarlar burada.

Genç: İşte, tamam.

İhtiyar: Çok teşekkür ederim evladım.

POSTACI

Leman Hanım: Kim o?

Postacı: Postacı! Kapıyı açar mısınız?

Postacı: Merhaba. Leman Yıldız siz misiniz?

Leman Hanım: Evet.

Postacı: Bir paketiniz var. Şurayı imzalar mısınız?

Postacı: Buyurun, paketiniz.

Leman Hanım: Teşekkür ederim.

BANKADA

Taner: Merhaba. Banka kartı almak istiyorum.

Bana yardımcı olur musunuz?

Gişe Memuru: Tabii, oturun lütfen.

Şu formu doldurur musunuz?

Gişe Memuru: Evet, tamam. Ama doğum tarihinizi yazmamışsınız.

Buraya doğum tarihinizi yazar mısınız?

Gişe Memuru: Teşekkürler.

5C - (s. 77)

İskender ve Maradona çok eski iki arkadaşdır. İskender sihirbazlık yapar ama insanlar ona inanmaz. Babası da İskender'e inanmaz. İskender kendisine güvenir ve kendisini çok başarılı bulur. Bu konuda ona tek dostu Maradona inanır. İskender ve Maradona İstanbul'u

acilen terk ederler. İskender'in babası da onlara katılır. Yolculuk sırasında başlarından ilginç olaylar geçer.

6A - (s. 85)

Ayla: Alo, iyi günler!

Murat Bey: İyi günler!

Ayla: Ben Ayla. Gazeteye ilan vermişsiniz. Onun için arıyorum.

Murat Bey: Evet, Ayla Hanım ne iş yapıyorsunuz?

Ayla: 21 yaşındayım ve öğrenciyim.

Murat Bey: Öyle mi? Çok güzel!

Ayla: Konservatuarda okuyorum. Halk oyunları oynamayı seviyorum.

Murat Bey: Yaaa! Çok iyi! Şarkı da söyleyebiliyor musunuz?

Ayla: Şarkı söyleyemiyorum ama hem çok iyi ud çalabiliyorum hem de dansla ilgileniyorum.

Murat Bey: Çok güzel! Yüzebiliyor musunuz?

Ayla: Evet, yüzebiliyorum. Aynı zamanda voleybol da oynayabiliyorum.

Murat Bey: Futbol mu? Güzeel! Peki, Almanca konuşabiliyor musunuz?

Ayla: Almanca mı? Hayır, yabancı dil bilmiyorum ama araba kullanabiliyorum.

Murat Bey: Hımm! Bu çok iyi! Köpekleri sever misiniz? Bir köpeğe bakabilir misiniz?

Ayla: Aaa, evet! Köpeklere bayılırım.

Murat Bey: Güzel! Bizim bir köpeğimiz var, oğlum onunla oynamayı çok seviyorum.

Ayla: Çocuğunuz mu? Anlamadım.

Murat Bey: Evet, çocuk bakabilir misiniz?

Ayla: Hayır, Hayır! Bu mümkün değil!

Murat Bey: Ama ben bu ilanı çocuk bakıcılığı için vermiştim.

Ayla: Çocuk bakıcılığı mı? Siz reklam şirketi değil misiniz?

Murat Bey: Reklam şirket mi? Hayır! Yanlış numarayı aradınız, galiba!

6B - (s. 88)

Alex: İspanya uçağının bagajları nerede? Bagajlarımı nereden alabilirim?

Görevli: Doğru gidin ve sağa dönün, lütfen.

Sofia: Affedersiniz, size bir şey sorabilir miyim? Şehir merkezine otobüs var mı?

Görevli: Evet, havaalanından şehir merkezine otobüsler var. Saat başı kalkıyor.

Alex: Otobüse şimdi binebilir miyim?

Görevli: Elbette ama acele etmelisiniz, otobüs her an kalkabilir. Hemen çıkışa gidin.

Alex: Fakat bende Türk parası yok. Nerede döviz bozdurabilirim? Otobüse yetişemeyeceğim galiba!

Görevli: Evet, biraz zor. Çıkışın yanında iki banka var. Orada bozdurabilirsiniz. Taksiyle de gidebilirsiniz.

Alex: Bankalar saat kaç kadar açık?

Görevli: Havaalanında her zaman açıktır. Her zaman para bozdurabilirsiniz.

Alex: Çok teşekkür ederim. İyi günler!

Görevli: İyi günler, efendim!

Alex bankaya gidiyor ve parasını bozduruyor. Daha sonra yine görevlinin yanına gidiyor.

Alex: Affedersiniz, memur bey, size tekrar bir şey sorabilir miyim? Marmara Oteli'ne taksi kaç liraya gidiyor?

Görevli: Tabii, sorabilirsiniz. Ben de bilmiyorum ama 25 ile 30 TL. olabilir. Tak-silerde taksimetre vardır. Fiyatı kontrol edebilirsiniz.

Alex: Şehir merkezi havaalanından uzak mı?

Görevli: Taksi ile yarım saat otobüs ile bir saat sürer.

Alex: Peki, bana, bavullarımı taşımak için birini çağırabilir misiniz?

Görevli : Tabii! Ahmeet! Beyefendinin bagajlarını al, taksiye taşı.

Alex taksiye biniyor.

Alex : İyi akşamlar şoför bey, beni Marmara Oteli'ne götürür müsünüz?

Şoför: Elbette beyefendi, E-5'te kaza var. Trafik çok sıkışık. TEM yolu biraz daha rahat olabilir.

Alex: Benim acelem var. Arkadaşlar beni bekliyorlar.

Şoför: Peki, o zaman TEM'den gidiyoruz.

6C - (s. 91)

Ülkemizde geleneksel ayaküstü hazır yiyecek kültürü çok eski yıllardan beri vardır. Çalışan insanların saatlerce yemek yiyecek zamanı yoktur. Bu nedenle büyük kentlerimizde özellikle İstanbul'da, sokakta ayaküstü yemek yemek yaşamın bir parçasıdır. Sokaktaki insanlar açlıklarını yatıştırmak için günün herhangi bir saatinde, kısa zamanda, ayaküstü bir şeyler yiyip işine gider. Bunların hepsi taze ve günlüktür. İstanbul sokaklarında simit, köfte, lahmacun, kumpir, sandviç, poğaç, tost ve benzerlerini bol miktarda bulabilirsiniz.

Simit, kentlerde en yaygın, geleneksel, ekonomik bir yiyecektir. Susamlı halka şeklinde bir ekmek çeşididir.

Lezzetli tost ve sandviçleri, genellikle otobüs durakları yakınındaki küçük büfelerde bulabilirsiniz. Tostun içinde peynir, sucuk, salam vardır. Ayrıca bu büfelerde salamlı sandviçler de yaparlar.

Gözleme ve dürümde de ince bir ekmeğin (yufka) arasına et, peynir ve sebze koyarlar.

Lahmacun, Güneydoğu Anadolu'da yaygın bir yiyecek türüdür. Büyük kentlerimizde çok popülerdir. Ayrıla birlikte tüketilir.

Geleneksel bir başka ayaküstü yiyecek türü kumpirde, közlenmiş İri patatesin içinde peynir, salam, Amerikan salatası, zeytin gibi çeşitli yiyecekler vardır.

Pideyi ince ekmek hamuru ile yaparlar ve üzerine kıyma, kuşbaşı et (küçük et parçaları) yumurta, kaşar peyniri, sucuk koyarlar.

Ayrıca, ayaküstü yiyeceklerin arasında balık, midye ve köfte vardır. Ekmeğin arasına köfte veya balık, midye koyarlar. Bu yemeğe "Ekmek arası balık" , "ekmek arası köfte" derler. Seyyar satıcılar bunları kent sokaklarında satarlar. Seyyar satıcılardan ayrıca midye dolma da satın alabilirsiniz, Midye dolmada, midyenin içine özel soslu bir pilav konur.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş dil düzeylerine göre düzenlenmiş olup, iletişim ve öğrenen odaklı yaklaşım takip edilerek yapılandırılmıştır. Buna göre setimiz A1- A2 (Temel), B1-B2 (Orta) ve C1-C1+ (İleri) olarak üç bölüme ayrılmıştır.

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti içerisinde yer alan bu kitap, çalışma kitabı ve dinleme metinlerinin ses kayıtlarının olduğu dinleme CD’sinden oluşan A2 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu set kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş olan A2 beceri düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde bulunan hedefler doğrultusunda belirlenmiş konular çerçevesinde 12 ayrı üniteden oluşan A1 düzeyi setinde her bir ünite 3 ayrı alt konuya ayrılmıştır. Ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceri, dilbilgisi ve kelime grupları belirtilmektedir. Her üniteye yer alan alt konu içerisinde; Hazırlık Çalışmaları, Okuma, Ya Siz, Dilbilgisi, Dinleme, Konuşma ve Yazma ayrıca ünite sonlarında Kültürden Kültüre, Sınıf Dili, Eğlenelim Öğrenelim, Neler Öğrendik, Öz Değerlendirme, Kelime Listesi bölümleri bulunmaktadır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki fotoğraflara bakalım. Kelime çiftleri ile fotoğrafları eşleştirelim.

OKUMA BÖLÜMÜNDE öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilen dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçecek etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir.

YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI bölümünde üniteye ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve üniteye yer verilen okuma metninin anlaşılmasının kolaylaştırmak, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olması sağlamaktır.

OKUMA

3. Aşağıdaki başlıkları uygun metinlere yerleştirilim.

ÖZEL GÜNLER

Evlilik yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Türkiye’de Mayıs ayının ikinci pazar günü anneler günüdür. Biz anneler gününden önce annemize bir hediye alıyoruz. O gün annemize çiçekler ile hediyelerimizi veriyoruz. Sonra annem, babam ile hep beraber yemeğe gidiyoruz. Yemek yedikten sonra anneannemi ve babaannemi ziyaret ediyoruz. Onların da anneler gününü kutluyoruz ve hediyelerini veriyoruz. O gün herkes çok mutlu oluyor.

Ahmet ile ben 3 yıldır evliyiz. Biz her yıl evlilik yıldönümümüzü dışarda kutluyoruz. O gün birbirimize hediyeler alıyoruz. Dışarda güzel bir yemek yiyoruz ve eğleniyoruz. Bu sene yıldönümümüzü evde kutluyoruz. Çünkü bir ay sonra bebeğimiz doğuyor.

Biz ilkokul birinci sınıftan beri her 24 Kasım öğretmenler gününde öğretmenimize küçük, çeşitli hediyeler alıyoruz ya da bütün sınıf para topluyoruz ve büyük bir hediye alıyoruz. Biz öğretmenimizi çok seviyoruz çünkü o bize her gün yeni bir şeyler öğretiyor.

Ben Gözde. Doğum günüm 27 Aralık’ta. Senelerden beri farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyorum. Bazen kafede, bazen restoranda, bazen evde doğum günümü arkadaşlarımla kutluyorum. Bazen dışarda her yıl farklı bir yerden doğum günümü kutluyorum. O gün hep arkadaşlarımla kutluyoruz. Ben çok mutlu oluyorum.

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Konular okuma metninden uzaklaştırılıp günlük hayata taşınmıştır. Öğrenciler metne bağlı kalmaksızın, kendi hayat tecrübelerinden hareketle düşüncelerini açıklayabilmektedir. Bu kısımda; öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

DİLBİLGİSİ bölümü; ünite de öğretilecek dilbilgisi konularını, tablolarını ve açıklamalarını içermektedir. Ayrıca İngilizce bilen öğrencilerin, konuları daha kolay kavrayabilmesi için dilbilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirileri de eklenmiştir. Her dilbilgisi açıklamasının ardından verilen dilbilgisine ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir.

DİNLEME

7 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

KONUŞMA bölümünde; ünitelerdeki konulara uygun, öğrencilerin konularda edindikleri bilgileri kullanabilecekleri etkinliklere yer verilmiştir. Bu kısımda, öğrencilerin edindikleri becerileri sözlü olarak pekiştirmeleri beklenmektedir.

YAZMA

7 Aşağıdaki formu kendinize göre dolduralım.

ÖZDEMİR OTEL, İSTANBUL			
Adı:		Soyadı:	
Adres:			
Telefon no:		Geliş tarihi:	
Oda numarası:		Gün sayısı:	

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Filin yöneldiği, yaklaştığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitate.

a, i, o, u → -ya e, i, ö, ü → -ye

1. NOT: Ünlüz Yumuşama: İki gözü arasındaki "s, t, k" ünlüleri "b, c, d, g / ğ" olur.
Consonant Lenition: If there is one of "s, t, k" between two vowels, they convert into "b, c, d, g / ğ".
s, t, k → b, c, d, g / ğ

2. NOT: Ben + a → Bana
Sen + e → Sana
O + n + a → Ona

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir.
Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and it's place changes.

a, i, o, u → -dan
e, i, ö, ü → -den

Örnek:

Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen derse başlıyor.
Kedi ağaca brmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitaba bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-(y)A" eki ile tamamlayalım.

1. Pervin otobüs..... biniyor.
2. Adam deniz..... bakıyor.
3. Ben ev..... yürüyorum.
4. Selin yurt..... gidiyor.
5. Sen o..... yalan söylüyorsun.

Örnek:

Taksim'de otobüsten iniyorum.
Aslı köpekten çok korkuyor.
Esra marketten geliyor.
Cenk işten çıkıyor.
Mustafa, Ali'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrılma durumu eki "-Dan" ile tamamlayalım.

1. Begüm romantik filmler..... hoşlanıyor.
2. Annem ben..... yardım istiyor.
3. Banka..... para çekiyorum.
4. Almanya'..... geliyorum.
5. Ne zaman okul..... çıkıyorsun?

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçecek etkinlikler düzenlenmiştir.

KONUŞMA

11 Sınıfımıza bakalım. Aşağıdaki gibi sorular yazalım. Arkadaşlarımıza soralım.

- Burası okul mu?
- Bu kalem mi?
- Bu kim?
- Sınıf büyük mü?

YAZMA bölümünde; ünitenin konu alanıyla aynı doğrultuda olan çeşitli yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler sunulmaktadır. Bu bölümde, öğrencilerin edindikleri becerileri yazılı olarak pekiştirmeleri hedeflenir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürlerarası farkındalığı arttırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dil ile oluşturulan kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öncelikle Türk kültürü olmak üzere öğrencinin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularda bilgi almasıdır. Metin sonrası etkinlikler aracılığı ile de kendi kültürünü ders ortamına aktararak Türk kültürü ile karşılaştırmasıdır.

SINIF DİLİ

Yönergeler ile resimleri eşleştirelim.

1. Düşünün.
2. Okuyun.
3. Kitabınızı açın.
4. Ödevinizi yapın.
5. Birlikte çalışın.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde; öğretmen ve öğrencinin ders ortamından sıyrılarak vakit geçirebileceği oyun, bulmaca vb. etkinlikler bulunmaktadır.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim. Tamlama oluşturalım.

mercimek	kapısı
Didem'in	bahçesi
okulun	tuşları
telefonun	köpeği
bahçe	çorbası

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapıyor. Bu gecede sadece kadınlar oluyor ve türkü eşliğinde ellerinde kınalarla gelinin etrafında dönüyorlar. Kınayı kaynata yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekârların isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişinin ismi ayakkabıdan çabuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İskoçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu sembolize ediyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

Bulgaristan'da düğünden önceki perşembe günü hamur ve maya karıştırıyorlar, özel bir ekmeği yapıyorlar. Bu ekmeği, yeni ailenin oluşumunu sembolize ediyor. Düğünde de gelin ile damada somun ekmeği veriyorlar. Bunlardan biri bu ekmeğin daha büyük parçası koparırsa "Eve onun sözü geçecek." diye düşünüyorlar.

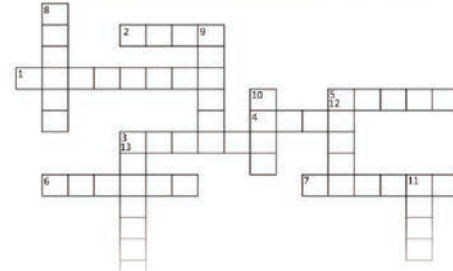
1. Sizce en zor ve en ilginç gelenek hangisi? Karşılaştıralım.

2. Bu üç ülkenin de kılık giyimleri nelerdir? Yazalım.

SINIF DİLİ bölümünde; öğrencinin sınıf bağlamı içerisinde kullanabileceği dil yapıları, buna ilişkin örnekler ve etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde; öğrencinin öğretmen ile sınıf içinde gerçekleştirebileceği diyalogları anlayabilmesi hedeflenmektedir.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

NELER ÖĞRENDİK bölümü; öğrencinin ünite de öğrendiği dilbilgisi, ünitenin konusuna ait kelime alıştırmaları vb. etkinlikleri içeren bir tekrar bölümüdür. Bu kısımda öğrenciden, öğrendiği bilgileri pekiştirmesi beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde; her bir ünite sonunda öğrenciden beklenen beceriler yer almaktadır. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini ölçmesi, değerlendirmesi ve eksik gördüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere geri dönmesi ve tekrar çalışması beklenmektedir.

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abla
ağabey
ağız
aile
amca
anadil
anahtar
anaokulu

FİİLLER

almak
dans etmek
çalmak
hissetmek
yazmak
göndermek
oyynamak

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabiliyim, 3: Yapabiliyim, 4: İyi yapabiliyim, 5: Çok iyi yapabiliyim.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilir, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Yer - yön ifadelerini kullanarak yer, nesne ve kişilerin yerini ifade edebilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Nesnelere veya kişiler arasında karşılaştırma yapabilir, bunlarla ilgili basit ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ bölümünde; her bir üniteye yer alan kelimeler öğrencilerin kelime öğreniminde kolaylık sağlanması amacıyla isimler, fiiller ve kalıp ifadeler başlıkları altında sıralanmıştır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencinin öğrenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ömer Asım (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara.
- Banguoğlu, Tahsin (2004). Türkçenin Grameri, Ankara.
- Can, Kaya (1983). Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Ankara.
- Council of Europe. 2005. The European Language Portfolio: Introduction. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division. http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html
- Council of Europe. 2007. European Language Portfolio: Procedures for validation. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division.
- Ergin, Muharrem (2001). Üniversiteler İçin Türk Dili, İstanbul.
- Ergin, Muharrem (1972). Türk Dil Bilgisi, İstanbul.
- Hepçilingirler, Feyza (2005). Öğretenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi, İstanbul.
- Korkmaz, Zeynep (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Avrupa Dil Portfolyosu.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme
- Türkçe Sözlük (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Yazım Kılavuzu (2008). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- <http://adp.meb.gov.tr/kullanim.php>
- http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
- http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/validation.html

ALINTI METİNLER

Başlık

Dünyaca Ünlü Türk Doktor Mehmet Öz'den 7 Altın Tavsiye
Sağlık İçin Daha Çok Balık Tüketin.

Doksan Dokuz Altın Yeter

Keloğlan ve Sihirli Tas

Bir İstanbul Efsanesi

Eşeğin Sözüne mi?

[oku&fikraid=3396](http://www.komikdunya.com/default.asp?istek=fikra_oku&fikraid=3396)

Çalıkuşu Reşat Nuri Güntekin, "Çalıkuşu"

Kaynak

http://arsiv.sabah.com.tr/ozel/uzun1000/dosya_1001.html

<http://www.haberturk.com/saglik/haber/632983-saglik-icin-daha-cok-balik-tuketin>

<http://www.gencgelisim.com/v2/content/view/535/2/>

<http://www.bilgicik.com/yazi/keloglan-ve-sihirli-tas-masal/>

Ferhat Aslan, "Tılsımlı Şehir İstanbul"

http://www.komikdunya.com/default.asp?istek=fikra_

NOT-1: Ders kitabında kullanılan alıntı metinler öğrencilerin dil seviyelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

NOT-2: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde kullanılan fotoğraflar 'shutterstock.com'dan haklarıyla satın alınmıştır. Ayrıca sayfa 23'teki fotoğrafından dolayı Mustafa Yılmaz'a teşekkür ederiz.